

MASARYKOVA UNIVERZITA

Pedagogická fakulta

Katedra speciální pedagogiky

Příloha č. 2 k diplomové práci

Využití SignWritingu ve výuce znakového jazyka

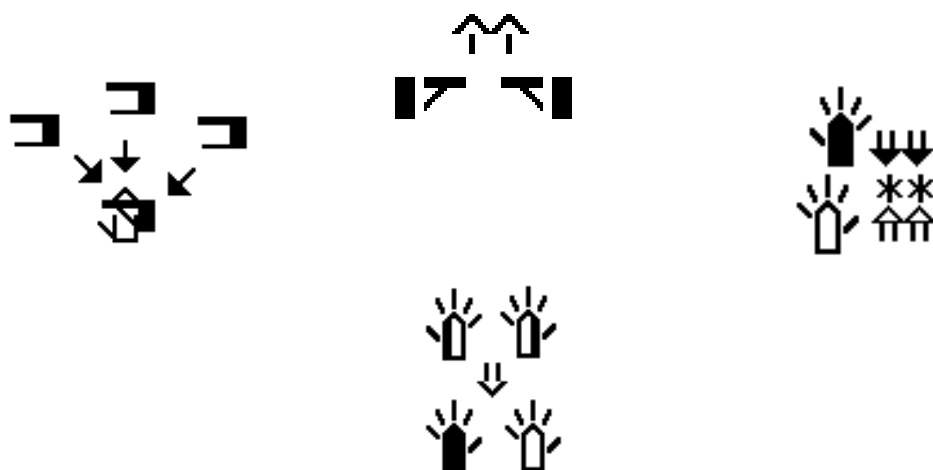
Brno 2012

Vedoucí práce:

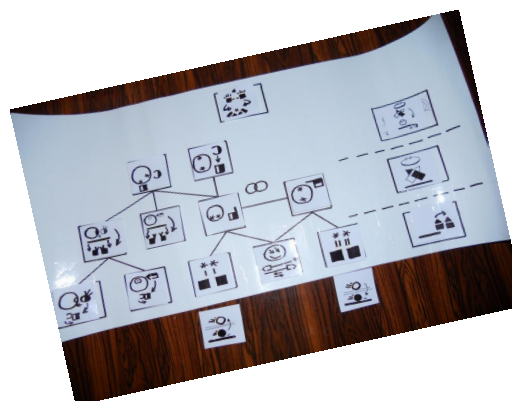
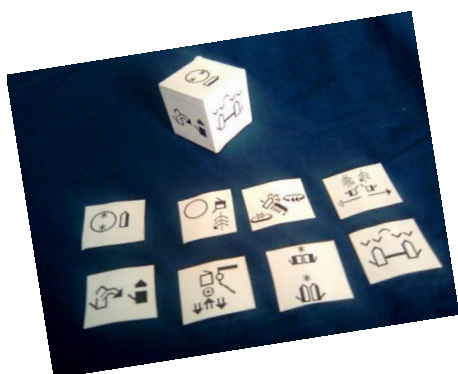
PhDr. Lenka Hricová, Ph.D.

Vypracovala:

Bc. Jana Padělková

**Sbírka didaktických materiálů - podkladů k pomůckám a aktivitám
pro rozvíjení komunikačních dovedností dětí se sluchovým postižením
za pomoci notačního systému SignWriting**

Obsah

PŘEDMLUVA	5
1 TEMATICKÝ OKRUH BARVY	7
Pomůcka č. 1: Barvy duhy.....	7
Pomůcka č. 2: Pexeso barev	8
Pomůcka č. 3: Barvy v SignWritingu.....	9
Pomůcka č. 4: Poznáváme Barvy.....	11
Pomůcka č. 5: Barvy, barvičky	13
2 TEMATICKÝ OKRUH DNY, MĚSÍCE	15
Pomůcka č. 6: Časová posloupnost – dny v týdnu	15
Pomůcka č. 7: Kalendář	16
Pomůcka č. 8: Co dělám přes týden?	17
Pomůcka č. 9: Stolní kalendář	19
Pomůcka č. 10: Omalovánky měsíců.....	21
Pomůcka č. 11: Rozvrh hodin v SignWritingu.....	23
3 TEMATICKÝ OKRUH HLÁSKY	24
Pomůcka č. 12: Hra s písmeny a slovy	24
Pomůcka č. 13: Abeceda.....	25
4 TEMATICKÝ OKRUH JÍDLO	27
Pomůcka č. 14: Kuchařské recepty	27
Pomůcka č. 15: Jídelní lístek.....	29
Pomůcka č. 16: Kartičky pro nácvik potravin pro rozvoj slovní zásoby a nácvik znakového jazyka pomocí SignWritingu	33
Pomůcka č. 17: Hadové domino.....	34
Pomůcka č. 18: Bingo.....	35
Pomůcka č. 19: Pexeso s jídlem.....	38
5 TEMATICKÝ OKRUH MIMIKA	43
Pomůcka č. 20: Nácvik mimiky v SignWritingu	43

6	TEMATICKÝ OKRUH OBLEČENÍ	46
	Pomůcka č. 21: Oblékáme opici parádnici	46
	Pomůcka č. 22: Pracovní sešit pro výuku SignWritingu na téma oblečení	47
	Pomůcka č. 23: Bingo.....	52
7	TEMATICKÝ OKRUH PRSTOVÁ ABECEDA JEDNORUČNÍ	55
	Pomůcka č. 24: Pexeso	55
	Pomůcka č. 25: Bingo.....	57
8	TEMATICKÝ OKRUH PRSTOVÁ ABECEDA DVOURUČNÍ.....	59
	Pomůcka č. 26: První písmeno	59
	Pomůcka č. 27: Pexeso	61
	Pomůcka č. 28: Hravá abeceda	62
9	TEMATICKÝ OKRUH RODINA	63
	Pomůcka č. 29: Mapa rodiny	63
	Pomůcka č. 30: Rodinné kvarteto.....	65
	Pomůcka č. 31: Skládáme rodinu	67
	Pomůcka č. 32: Fotoalbum – moje rodina	69
10	TEMATICKÝ OKRUH SPECIFICKÉ ZNAKY.....	75
	Pomůcka č. 33: Kola štěstí.....	75
	Pomůcka č. 34: Člověče nezlob se.....	80
	Pomůcka č. 35: Učíme se poznávat zvířátka.....	86
	Pomůcka č. 36: Přiřazování domácích zvířat	88
	Pomůcka č. 37: Zvířátkové člověče nezlob se	90
	Pomůcka č. 38: Domino	91

PŘEDMLUVA

Tato sbírka slouží k rozvoji komunikačních dovedností dětí se sluchovým postižením, ke zlepšení jejich komunikace ve znakovém jazyce a k procvičování si zápisu znakového jazyka prostřednictvím notačního systému SignWriting.

Inspirací pro vytvoření této přílohy mi byl náš úkol do semináře, kdy jsme měli vymyslet aktivity a vytvořit pomůcky pro děti se sluchovým postižením, které by pomohly rozvíjet jejich komunikační dovednosti (zejména ve vizuálně motorických formách komunikace) prostřednictvím notačního systému SignWriting. Studenty bylo vytvořeno množství zajímavých a pro děti jistě motivujících pomůcek. Napadlo nás, že by Didaktické materiály – podklady k pomůckám a aktivitám se dle předchozího plánu staly se svolením studentů – tvůrců pomůcek – vhodným doplňkem (samostatnou přílohou) této diplomové práce, která se zabývá využitím SignWritingu ve výuce znakového jazyka.

Pomůcky vytvářeli na konkrétní zadání vedoucí diplomové práce studenti oboru Speciální pedagogika v letech 2010 a 2011. Studenti se řídili podle přesně daných pokynů a didaktický materiál zpracovávali do (vedoucí práce) předepsané a vyhotovené osnovy. Materiály byly do sbírky zařazeny s předchozím vědomím a se svolením studentů. U každého didaktického podkladu je uvedeno jméno autora – studenta, kontakt na něj a fotografie pomůcky, aby bylo možné si lépe představit, jak pomůcka vypadá. Pro potřeby sbírky byly studentské práce zkorigovány a upraveny, zejména zápisy v SignWritingu (tak, aby byly pokud možno správné). Sbírkou materiálů může sloužit jako inspirace pro využití při výuce dětí se sluchovým postižením a při rozvíjení jejich komunikačních dovedností (nejen) ve znakovém jazyce.

Jednotlivé aktivity a pomůcky rozvíjejí především zrakovou percepci, paměť, myšlení, zapamatování si symbolů v SignWritingu, slovní a znakovou zásobu, analýzu, syntézu, globální čtení, jemnou motoriku a další oblasti. Tvořeny byly k zadaným tematickým okruhům a podle nich jsou také děleny ve sbírce, například barvy, oblečení, dny, měsíce, rodina, jídlo, zvířata apod. Ze všech pomůcek od studentů byly vybrány pouze ty, které byly zajímavé, motivující, měly fotografii a pokud možno správné zápisy v SignWritingu.

U všech pomůcek a aktivit je vypsán materiál pro výrobu a také popis výroby pomůcky. Některé pomůcky mají uvedeny i zápisy v SignWritingu s glosami zvlášť, aby byla zájemcům o vytvoření pomůcky ulehčena práce. Každý zájemce si tedy může pomůcku sám vyrobit a poté s ní pracovat podle doporučení autora, které je u každé pomůcky nebo aktivity uvedeno, nebo i jiným, vlastním způsobem.

1 TEMATICKÝ OKRUH BARVY

Pomůcka č. 1: Barvy duhy

Určeno pro rozvoj: Zrakové percepce a zapamatování symbolů SignWritingu (návčik barev v SignWritingu pomocí zrakové kontroly).

Způsob práce: individuální

Popis pomůcky: Zalaminátovaný obrázek duhy formátu A4 se sedmi kartičkami barev duhy, na kterých jsou uvedeny barvy pomocí symbolů signwritingu.

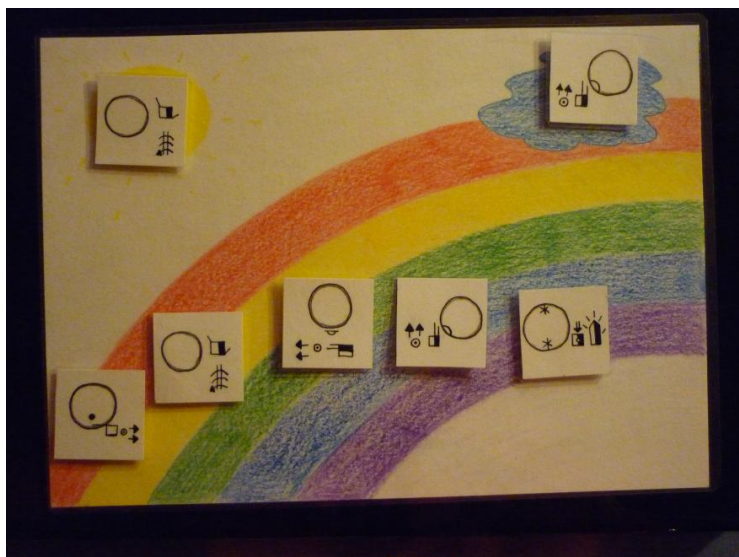
Materiál: papír A4, pastelky, tvrdý papír, laminátovací fólie, suchý zip.

Výroba pomůcky: Na papír formátu A4 nakreslíme duhu (je možno obrázek doplnit sluníčkem a mráčky), papír zalaminátujeme. Na malé čtverečky z tvrdého papíru napíšeme jednotlivé barvy duhy v SignWritingu. Tyto kartičky taktéž zalaminátujeme a poté opatříme suchým zipem, stejně jako barevné pruhy duhy (případně i sluníčko a mráčky).

Stručný popis aktivity s pomůckou: Dítě přikládá kartičky, na níž jsou napsané barvy v SignWritingu na jednotlivé barevné pruhy duhy. Využít může i barvu sluníčka a mráčku. Díky tomu dochází k zapamatování a většímu osvojení symbolů barev v SignWritingu.

Inspirace: vlastní nápad

Autor: Andrea Dittrichová, a.dittrichova@seznam.cz

Pomůcka č. 2: Pexeso barev

Určeno pro rozvoj: Rozvoj zrakové percepce, paměti, slovní zásoby znakového jazyka.

Způsob práce: párová

Popis pomůcky: Jedná se o kartičky. Na polovině jsou zapsány znaky barev v signwrittingu a na druhé polovině jsou obrázky samotných znaků.

Materiál: Kniha: Učíme se českou znakovou řeč, čistý papír, laminátovačka, laminovací fólie, psací potřeby.

Výroba pomůcky: Okopírujeme si, z knihy vedené v části Inspirace, téma barvy. Obrázky vystříhneme a zalaminujeme. Podle velikosti obrázků si vytvoříme další prázdné kartičky. Na tyto kartičky zapíšeme pomocí SW znaky barev. Zalaminujeme.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Klasická hra na pexeso. Jedinec má po odkrytí kartiček nalézt pár, který k sobě patří. Může se hrát i hra na lotto. Uděláme si z části kartiček hrací pole, ostatní kartičky taháme z pytlíčku. Kartičky, které k sobě patří, k sobě klademe na sebe. Vyhraje ten, kdo má hrací pole nejdříve zakryté.

Inspirace: RŮŽIČKOVÁ, Marie. *Učíme se českou znakovou řeč. Společná učebnice pro děti předškolního věku a jejich rodiče.* Praha: Septima, 1997. 128 s.

Autor: Bc. Jana Šlapková, 209457@mail.muni.cz

Pomůcka č. 3: Barvy v SignWritingu

Určeno pro rozvoj: Slovní zásoby SW - barev, rozvoj zrakového vnímání.

Způsob práce: Individuální, párová či skupinová

Popis pomůcky: Pracovní listy, kartičky s barvami, kartičky barev v SW

Materiál: Papír, laminát

Výroba pomůcky: Vytvoříme pracovní listy, které obsahují obrázky jednotlivých barev a zápis barev v SW. Některé pracovní listy rozstříháme a jednotlivé kartičky barev či popsaného znaku SW zalaminujeme k využití různých her.

Stručný popis aktivity s pomůckou: K individuální práci využijeme různé pracovní listy jako např. spojování barev a znaku SW pomocí čar.

Párový způsob práce můžeme rozvíjet pomocí různých her, při kterých využijeme zalaminovaných kartiček např. pexeso, domino, apod.

Skupinovou práci můžeme zajistit také různými druhy her, např. bingo, kde místo čísel použije jednotlivé znaky SW.

Inspirace: Nechala jsem se inspirovat různými typy her, které využíváme i v logopedii pro celkový rozvoj osobnosti dítěte.

Autor: Petra Vozihnojová, peta.vozi@seznam.cz

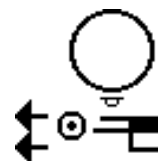
barva

modrá

zelená

hnědá

fialová

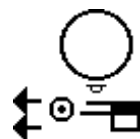
červená

černá

žlutá

Pomůcka č. 4: Poznáváme Barvy

Určeno pro rozvoj: Zrakové percepce (zraková diferenciacie), sluchové percepce (slovní pokyny), zápisu znakového jazyka (jednotlivých barev), nácviku čtení, jemné motoriky, pravolevé a prostorové orientace.

Věková skupina: Děti předškolního věku (rozvoj barev), děti mladšího školního věku (zápis znaků)

Způsob práce: individuální

Popis pomůcky: Jde o čtyři zalaminované listy (velikost A4, které jsou orientované na šířku), na nichž jsou umístěné suché zipy. Na zipy se umísťují zalaminované obrázky (názvy jednotlivých barev, barevné pastelky, obrázky charakterizující jednotlivé barvy a zápis každé barvy v SignWritingu).

Materiál: Čtyři bílé papíry (zalaminované do fólie), obrázky (barevných pastelek, obrázky charakterizující jednotlivé barvy a zápis znaků pro každou barvu) – vše rovněž v laminovací fólii, zapsané a zalaminované názvy jednotlivých barev, oboustranný lepící suchý zip.

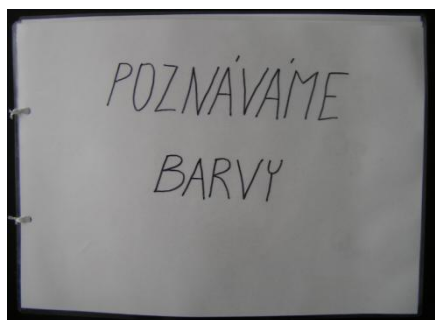
Výroba pomůcky: Nejprve jsem zalaminovala čtyři bílé papíry (formátu A4). Dále se do fólií zalaminovaly ostatní obrázky (zapsané názvy barev, barevných pastelek, obrázky charakterizující jednotlivé barvy a zápis znaků pro každou barvu)

Stručný popis aktivity s pomůckou: Úkolem dítěte bude buďto podle pokynů nebo samostatně přiřadit k obrázkům barevných pastelek obrázek, který barevně odpovídá. Následně dítě přiřazuje zápis znaku dané barvy. Potom přiřazuje zalaminovaný název dané barvy zapsaný v českém jazyce. Obrázky a nápisy se mohou skládat různě dle pokynů učitele nebo zprava doleva.

Inspirace: Inspirací mi byla pomůcka, kterou si vyrobila paní logopedka. Pracuji jako asistentka u dívky s dysartrií. Paní logopedka mi ukazuje své pomůcky a následně si sama vytvářím obdobné pomůcky pro moji práci s dívenkou.

Autor: Hana Valentová, valentovahanka@seznam.cz

Fotografie pomůcky:

Pomůcka č. 5: Barvy, barvičky

Určeno pro rozvoj: Rozšiřování znakové zásoby, zrakové percepce, znakování s porozuměním, učení a opakování znaků v SignWritingu.

Věková skupina: 6-12 let

Způsob práce: práce ve skupině, omezeno počtem figurek (maximálně pro čtyři hráče).

Popis pomůcky: Hra ve stylu hry „Člověče nezlob se“ - desková hra, hrací pole na dvojlistu z tvrdého papíru, kartičky se znaky v SignWritingu. Na každé kartičce je zezadu napsané číslo, zde si to může paní učitelka zkontrolovat (u každého názvu barvy je také v závorce číslo). Dále figurky a kostka.

Materiál: dvě čtvrtky na hrací pole, dále dvě čtvrtky na výrobu kartiček se znaky - kartičky je možno i zalaminovat, fixy, pastelky, barevné papíry a lepidlo. Z jiné stolové hry se vezmou čtyři figurky (lze využít i figurky z „Kinder vajíčka“) a hrací kostka.

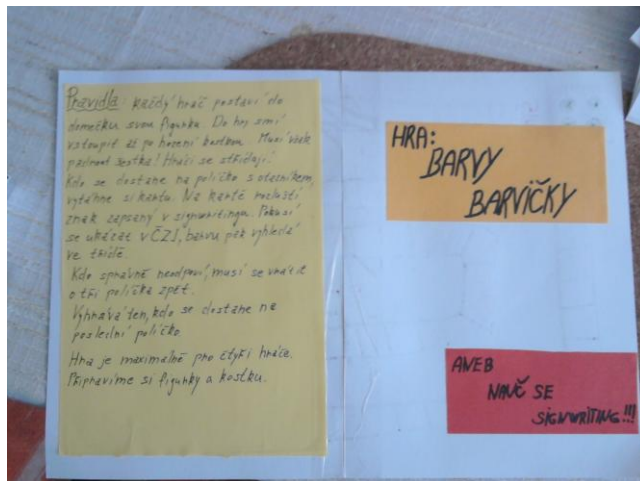
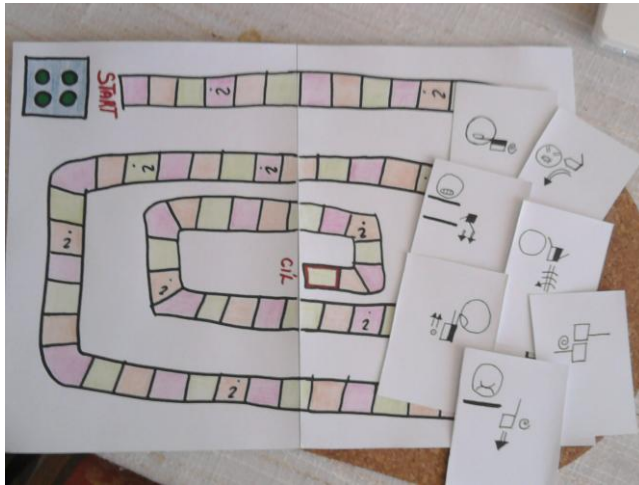
Výroba pomůcky: Dvě čtvrtky se slepí dohromady lepící páskou, na přední stranu se nalepí barevný papír a napíše se název hry, na zadní vnější stranu se také nalepí barevný papír a napíše se tam pravidla hry. Do dvojlistu se nakreslí a vybarví hrací pole a domeček odkud budou hráči začínat. Dále se připraví kartičky z tvrdého papíru (7 – základní barvy, samozřejmě možno dle věku dále rozšiřovat), na ty se fixou nakreslí znaky pro barvy zapsané v signwritingu. Kartičky se mohou dát zalaminovat.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Hráči (žáci) postaví své figurky do „domečku“, hra je připravena maximálně pro čtyři hráče. Začíná se hodem kostky, ale musí padnout číslo 6 (jsou možné tři pokusy). Hráči postupují po poli hodem kostky, střídají se. Kdo se dostane na políčko s otazníkem, tak si musí vytáhnout kartu. Pokusí se rozluštit signwritingový znak a ukázat ho v ČZJ, pak musí barvu ukázat kdekoliv ve třídě (znakování s porozuměním). Kdo odpoví špatně, musí se vrátit o 3 políčka zpět. Vyhrává ten, kdo se dostane na poslední políčko.

Inspirace: zkušenosti s prací s dětmi

Autor: Andrea Mazancová (385648), Andrea.Mazancova@seznam.cz

Fotografie pomůcky:

2 TEMATICKÝ OKRUH DNY, MĚSÍCE

Pomůcka č. 6: Časová posloupnost – dny v týdnu

Určeno pro rozvoj: Signwritingu, zrakové percepce, analýzy, syntézy, paměti znakového jazyka.

Způsob práce: Párová, skupinová.

Popis pomůcky: Dny v týdnu psané v SignWritingu jsou nalepené na papírové krychli – sobota a neděle je zde brána jako víkend.

Materiál: Tvrdý papír na výrobu krychle, běžný papír na tisk znaků.

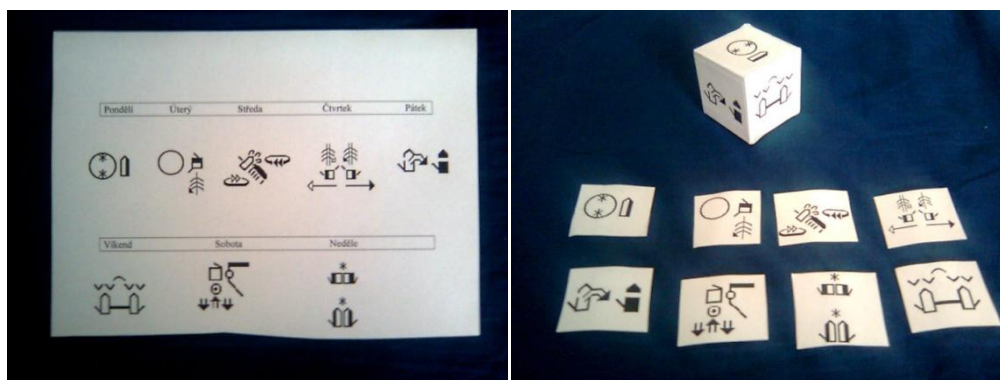
Výroba pomůcky: Papírovou krychli polepíme SW znaky dnů v týdnu, které máme předem vytištěné. Na další papír vytiskneme pojmenované dny a k nim SW znaky.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Dítě hodí kostkou, ten znak, který mu padne, musí rozpoznat, vyznakovat ho a dále pak s připravenými kartičkami poskládat celou řadu dní tak, jak jdou za sebou. Tzn., že pokud si hodí středu, bude pokračovat čtvrtkem, dále najde v kartičkách pátek, sobotu, neděli, pondělí atd.

Aktivita se může dále rozvíjet, začít od jednodušších věcí a později pak zkusit těžší.

Inspirace: www.signwriting.org

Autor: Bc. Vendula Holčáková, 209846@mail.muni.cz

Pomůcka č. 7: Kalendář

Určeno pro rozvoj: Slouží pro rozvoj zásoby v SignWritingu, globálního čtení, zrakové percepce, paměti, znakového jazyka – znakové zásoby, orientace v čase, poznávání typických věcí pro určitý měsíc apod.

Způsob práce: individuální i skupinová

Popis pomůcky: Pomůcka vypadá jako klasický kalendář, je tam název měsíce v SW, obrázek typický pro daný měsíc, dále tabulka s dny a daty zapsanými v SW.

Materiál: Papír A3, kroužková vazba, symboly v SW, obrázky.

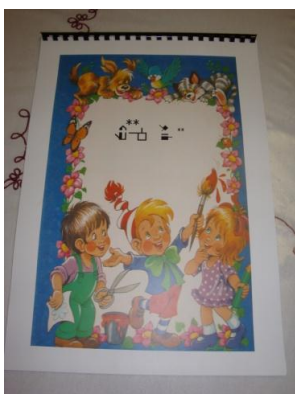
Věková skupina: Předškolní nebo mladší školní věk

Výroba pomůcky: Na internetu jsem si našla symboly v SW, které budu potřebovat, tzn. symboly pro měsíce, dny a také tvary rukou, ze kterých jsem potom sestavovala data. V programu Word jsem si vždy vytvořila tabulku a do ní vkládala jednotlivé symboly pro data. Dále jsem vložila symboly pro dny, měsíc a také obrázek, který jsem naskenovala z knihy. Když byly hotové všechny měsíce, vytiskla jsem to a svázala do kroužkové vazby.

Stručný popis aktivity s pomůckou: S pomůckou se pracuje jako s klasickým kalendářem. V mateřské nebo základní škole si děti s učitelem povídají, co je dnes za den, kolikátého je a jaký máme měsíc. Při povídání se děti dívají do kalendáře, a potom si mohou příslušný den označit např. vlaječkou. Učí se tak orientaci v tabulce i zápis v SW. Učitel také může navázat povídání podle obrázků v kalendáři.

Inspirace: Obrázky byly využity z knihy Velká kniha malého školáka. Symboly v SignWritingu jsem našla na webových stránkách www.signpuddle.org.

Autor: Jana Padělková, 251265@mail.muni.cz

Pomůcka č. 8: Co dělám přes týden?

Určeno pro rozvoj: Čtení, zrakové percepce, zapisování znaků pomocí SignWritingu, časové posloupnosti

Věková skupina: 6 - 8 let

Způsob práce: individuální (učitel, žák)

Popis pomůcky: Pomůcka se skládá ze tří částí – textu, jednotlivých kartiček a tabulky. Text se skládá z jednoduchých vět, které se týkají jednotlivých dní v týdnu a běžných činností (fotbal, četba knihy, hra na flétnu, hra na počítači, hra s hračkami, návštěva u babičky, návštěva kostela). Každá věta je doplněna obrázkem znázorňujícím danou činnost. Názvy dnů jsou zvýrazněny tučným písmem.

Kartičky jsou rozděleny do tří sekcí – názvy jednotlivých dní napsané tiskacím písmem, jednotlivé znaky pro dny v týdnu zapsané pomocí SignWritingu a stejné obrázky činností, jako jsou použity v textu.

Tabulka je rozdělena na tři sloupce (název dne, znak, obrázek pro činnost) po sedmi řádcích (počet dnů v týdnu). Kartičky a okénka tabulky jsou opatřena suchým zipem pro lepší manipulaci.

Materiál: Tvrdé papíry, obrázky představující jednoduché činnosti, nůžky, samolepicí suchý zip, lamino

Výroba pomůcky: Na počítači nebo v ruce napíšeme text a doplníme ho odpovídajícími obrázky. Zalaminujeme. Na dalším papíru vytvoříme kartičky, zalaminujeme a rozstříháme na jednotlivé díly, na které nalepíme ze zadní strany jednu část suchého zipu. Na třetím papíru rozvrhneme tabulky tak, aby jednotlivá okénka odpovídala velikosti kartiček (okénko by mělo být o něco větší než kartička). Zalaminujeme a do každého okénka nalepíme druhou část suchého zipu (opačnou, než je na kartičkách).

Stručný popis aktivity s pomůckou: U použití této pomůcky vycházíme z toho, že dítě alespoň částečně ovládá SignWriting. Nejprve ho seznámíme se zápisem jednotlivých znaků, poté můžeme procvičovat v tabulce (používáme pouze kartičky s nápisy a se zápisem znaku). Potom můžeme přistoupit k přečtení textu. Do tabulky dítěti nalepíme některé kartičky, podle jeho individuálních schopností (jen nápisy, jen zápis v SW, jen

činnosti, u velmi schopných dětí můžeme i namíchat). Dítě poté přiřazuje zbylé kartičky.

Inspirace: Při výrobě pomůcky nás inspirovaly tabule s kartičkami používající se v základních a mateřských školách pro žáky se sluchovým postižením a pro žáky s narušenou komunikační schopností, používající se při raním kruhu.

Autor: Bc. Klára Janíčková, 252752@mail.muni.cz

Fotografie pomůcky:

Co dělám přes týden?

V pondělí hraju fotbal.

V úterý si čtu knihu.

Ve středu hraju na flétnu.

Ve čtvrtek hraju hry na počítači.

V pátek si hraju s hračkami.

V sobotu chodím k babičce na oběd.

V neděli chodím do kostela.

PONDĚLÍ		
ÚTERÝ		
STŘEDA		
ČTVRTEK		
PÁTEK		
SOBOTA		
NEDĚLE		

Pomůcka č. 9: Stolní kalendář

Určeno pro rozvoj: Zápisu znakového jazyka i SignWritingu, paměti, slovní zásoby a zásoby znaků, sluchového vnímání a myšlení, sluchové analýzy a syntézy slov, zrakového vnímání i nácviku odezírání, poznávání barev, globálního čtení, orientace v prostoru.

Věková skupina: předškolní věk

Způsob práce: samostatný nebo společný

Popis pomůcky: Pomůcka typu kalendáře, ve kterém můžeme přehledně listovat.

Materiál: tvrdý papír, barevný papír, tenký papír, lepidlo, pastelky, fixy, nůžky, pravítko, kroužková vazba

Výroba pomůcky: Z tvrdého papíru si vyrobíme kartičky, na které nalepíme z obou stran barevný papír. Ten je podkladem různých obrázků. Barvy vyjadřují jednotlivé dny a měsíce. Z jedné strany je znak znakového jazyka a z druhé strany znak v SignWritingu. Poté můžeme nalepit vytištěné a naskenované obrázky znaků v SignWritingu i znakového jazyka, které vyniknou díky bílému papíru. Určitou kartičku orámujeme barevným proužkem, ostatní ponecháme v bílém proužku. Slova napsaná vlastním písmem nalepíme pod obrázky znaků. Nakonec spojíme do kroužkové vazby, a pomůcka je již připravená k využití.

Stručný popis práce s pomůckou: Tato pomůcka slouží k trénování či procvičování zapamatování dnů a měsíců, dále k rozlišování znaků ve znakovém jazyce nebo v SignWritingu, také se může využít poznávání barev, rozvíjí se metoda globálního čtení pomocí obrázků, zachycuje se nejen zásoba slov, ale i zásoba různých znaků, zapojuje se vnímání spolu s myšlením apod.

Inspirace: vlastní

Autor: Petra Grossmannová, pitry@post.cz

Fotografie pomůcky:

Pomůcka č. 10: Omalovánky měsíců

Určeno pro rozvoj: Jemné motoriky – vybarvování obrázků, znakového jazyka – znakové zásoby, odezírání, paměti, rozvoj zrakové percepce.

Věková skupina: 7-9 let

Způsob práce: kolektivní

Popis pomůcky: Omalovánky představují kalendářní rok. Mají 12 stran. Každá strana obsahuje obrázek, který se váže k určitému měsíci. Na každé straně nahoře je grafický symbol v SignWritingu- pojmenování měsíce.

Materiál: kancelářský papír, tiskárna

Výroba pomůcky: Z internetu jsem si stáhla obrázky, o kterých jsem si myslela, že nejlépe vystihují daný měsíc. Ke každému obrázku jsem vložila název měsíce v SW.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Na začátku každého měsíce paní učitelka s žáky probere jeden měsíc. Učivo bude probíhat řízeným rozhovorem ve znakovém jazyce. Žáci si obrázek nejdříve řádně prohlédnou. Pak paní učitelka bude klást dětem vhodné otázky. Například k měsíci leden:

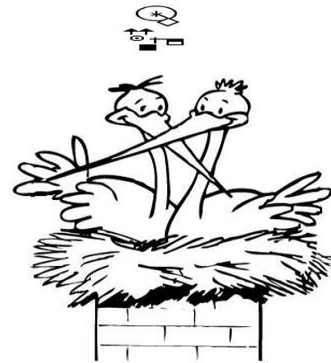
- Koho vidíš na obrázku?
- Co dělá holčička?
- Co k tomu potřebuje?
- Máš také brusle?
- Kdo z vás umí bruslit?
- Kam chodit bruslit?
- S kým chodíš bruslit?
- Co míváš na sobě?
- Které další zimní sporty znáš?
- Probere se bezpečnost při zimních sportech- například rukavice na ruku, helma

Po rozhovoru si žáci obrázek vybarví. Žák se snaží zapamatovat název měsíce a pokusí se ho zapsat v SW.

Inspirace: Omalovány online k vytištění na internetu, google- obrázky

Autor: Hana Drbulová, h.drbulova@seznam.cz

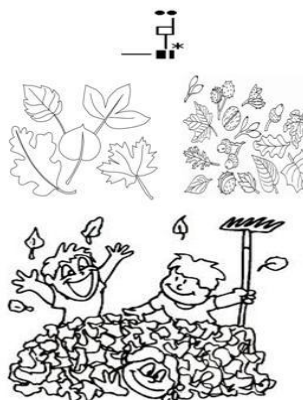
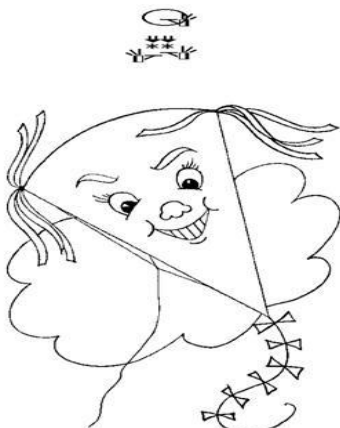
Fotografie pomůcky:

Vysvědčení

Jméno a příjmení:.....
 Datum narození:..... Rodné číslo:.....
 Místo narození:.....

	I. pololetí	II. pololetí
Chování		
Český jazyk		
Jazyk		
Mý a svět		
Vlastivěda		
Matematika		
Přírodověda		
Hudební výchova		
Pracovní činnosti		
Tělesná výchova		

Pomůcka č. 11: Rozvrh hodin v SignWritingu

Určeno pro rozvoj: Jemné motoriky – vybarvení rozvrhu, znakového jazyka – znakové zásoby, odezírání, paměti.

Věková skupina: 7-10 let

Způsob práce: individuální

Popis pomůcky: Pomůcka vypadá jako klasický rozvrh. Místo slov a čísel obsahuje symboly v SignWritingu.

Materiál: kancelářský papír, tiskárna

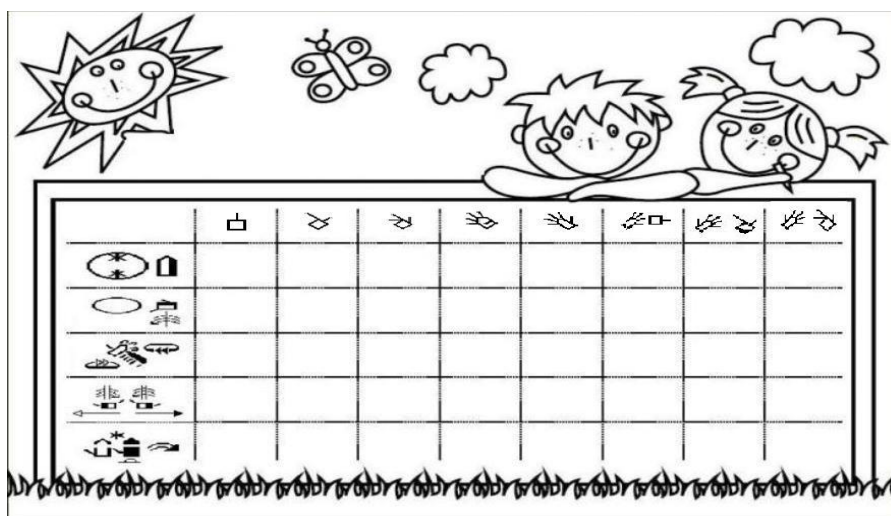
Výroba pomůcky: Na internetu jsem našla vhodnou stránku a na ní si stáhla rozvrh. Upravila jsem jej v programu malování. Smazala jsem slova dnů v týdnu a doplnila symboly v SignWritingu a totéž jsem provedla s čísly, které označovaly jednotlivé hodiny. <http://www.zlobidlo.cz/files/zlobidlo/Image/zabava/rozvrh-hodin/rozvrh-hodin-cb.pdf>

Stručný popis aktivity s pomůckou: Dítě si na začátku školního roku napíše do rozvrhu seznam předmětů podle dnů a poté si ho vybarví. Rozvrh by měl užívat každý den.

Inspirace: Na výše zmíněné webové stránce.

Autor: Hana Drbulová, h.drbulova@seznam.cz

Fotografie pomůcky:

3 TEMATICKÝ OKRUH HLÁSKY

Pomůcka č. 12: Hra s písmeny a slovy

Určeno pro rozvoj: Zrakové percepce, paměti, znakového jazyka, motorických schopností – jemné motoriky, analýzy slov, rozvoj slovní zásoby.

Způsob práce: individuální x párová

Popis pomůcky: Kartičky jsou vyrobené se suchým zipem na 3 podložkách a žák má za úkol vybrat správné písmeno (A, B, C, D atd.), k němu vybrat znak v SignWritingu, potom k němu vybrat obrázek začínající na danou hlásku a posledním úkolem je vybrat slovo, začínající danou hláskou a najít správný znak v SignWritingu

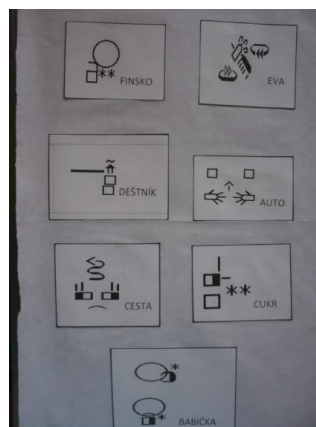
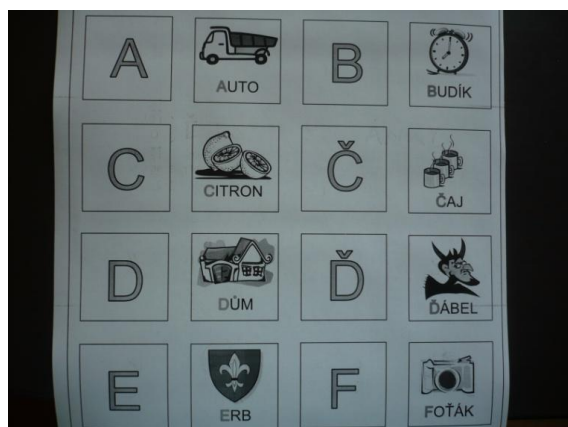
Materiál: suchý zip, tvrdý papír, barevný papír

Výroba pomůcky: Na tvrdý papír si vyrobíme kartičky s abecedou, další kartičky vyrobíme s obrázky k písmenu (např. B – babička, brouk, budík atd.) a na poslední kartičku si vyrobíme už slova začínající na dané hlásky a k nim znak v SignWritingu.

Stručný popis aktivity s pomůckou: kartičky jsou na suchý zip a dítě si vytváří sloupečky, kde vyskládá hlásku, obrázek k hlásce a slovo v SignWritingu

Inspirace: hlásky v SignWritingu jsem si vyrobila sama na stránkách <http://signbank.org/>, obrázky jsem čerpala z webových stránek pro děti

Autor: Barbora Ballová, 209832@mail.muni.cz

Pomůcka č. 13: Abeceda

Určeno pro rozvoj: Jednotlivých hlásek ve všech možných formách (v psané a tištěné formě, jednoruční i dvouruční abecedě). Slouží k rozvoji - zrakové percepce, analýzy, syntézy, paměti, daktylu.

Způsob práce: Individuální.

Popis pomůcky: Forma pracovního sešitu, kdy každá strana obsahuje jedno písmeno s příslušnými kartičkami. Na nich jsou vyobrazeny různé způsoby zápisu daného písmene.

Materiál:

- Papír A4 s předtištěným písmenem (písmeno může být napsáno zajímavější / hravou formou, což je pro děti přitažlivější). Papíry jsou vloženy v euroobalech, aby si dané kartičky mohly děti samy odlepovat a přilepovat za pomoci lepicí hmoty.
- Na papír A4 je ještě možné napsat popisky skupin, kam jednotlivá kartička patří (jednoruční abeceda → pod název musí dítě přiřadit obrázek s jednoruční abecedou).
- Jednotlivé kartičky s různými formami písmen (malé tiskací, malé psací, velké tiskací, velké psací, jednoruční a dvouruční abeceda v prstové podobě a v SignWritingu). Kartičky je vhodné zalaminovat.
- Pořadač se založenými kartami.
- Pracovní listy.

Výroba pomůcky: Nejprve předtištění písmen na papíry A4, potom vyhotovení jednotlivých druhů karet a nakonec výroba obrázků na pracovní listy

Stručný popis aktivity s pomůckou: Dítěti nejprve vybereme písmeno a veškeré kartičky dítěti vyložíme před něj na stůl. Dítě si kartičky postupně bere do ruky a přiřazuje pod dané názvy. Po osvojení více písmen můžeme kartičky mezi sebou pomíchat a dítě je musí správně přiřadit na danou kartu a pod daný název.

Průběžně se může ve svých znalostech zdokonalovat zábavnou formou např. právě prostřednictvím pracovních listů. Např. vybarvováním obrázků nebo vyplňováním tajenky.

Inspirace: Vlastní nápad, www.detskestranky.cz

Autor: Bc. Kateřina Fejfušová, 157999@mail.muni.cz

VYBARVOVÁNKY

Vybarvi všechna políčka podle daných barev. Až vše vybarvíš, napiš název zvířátka z obrázku a nakresli jeho označení v SignWritingu.

M m

SKLÁDÁME SLOVA

Poskládej slova správně. Obě skrývají dopravní prostředek. Jděte po čarách a doplňte písmena do sloupců. Potom slova přepište do rámečků. Pod obrázek do dalšího rámečku napište (nakreslete) slovo v SignWritingu.

4 TEMATICKÝ OKRUH JÍDLO

Pomůcka č. 14: Kuchařské recepty

Určeno pro rozvoj: Pomůcka je určena již pro starší žáky, pro ty, kteří mají osvojený znakový jazyk a umí se v něm orientovat. Slouží k rozvoji paměti, trénuje znakový jazyk a pochopení čtení SignWritingu, dále může trénovat i analýzu a syntézu vět. Rozvíjí vyjadřování ve větách. Trénuje popis určité činnosti.

Způsob práce: Práce může probíhat individuálně (-čtení receptu a skládání vlastních receptů) i ve skupině.

Popis pomůcky: Jedná se o sepsané různé jednoduché recepty v SignWritingu doprovázené obrázkem, jak daný pokrm vypadá. Pro ulehčení jsem volila opravdu recepty s jednoduchým postupem, méně náročné na čas a přípravu.

Tak jak to u kuchařských receptů bývá, nejprve jsou uvedeny ingredience, které budeme na přípravu pokrmu potřebovat. Následuje rozepsaný přesný pracovní postup a samozřejmě přání dobré chuti.

Jednotlivé kroky v receptu je možné doprovodit konkrétními fotkami pracovního postupu – například věta „Brambory nakrájíme na kostičky.“ může být doplněna názornou fotkou, pro lepší pochopení celého postupu.

Materiál: Potřebujeme pouze papír, popř. čtvrtky, kartičky a počítač s tiskárnou.

Výroba pomůcky: Nejprve jsem se v knihách o vaření snažila najít vhodné recepty, které by bylo vhodné převést do znakového jazyka, do SignWritingu. Po té jsem se je pokusila přepsat v PC pomocí programu SignPuddle, přidala různé obrázky a fotografie a vytiskla.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Tyto recepty je možné ve skupince číst, povídat si o nich nebo je samozřejmě uvařit. Dále je možné jednotlivé věty/slova rozstříhat na kartičky a přiřazovat vhodně k sobě, tak aby nám vznikl daný pokrm.

Můžeme také rozstříhat jednotlivé znaky pro slova a jedinci si mohou sami vybrat, co potřebují na daný pokrm a sestavit dle symbolů dohromady.

Je možné také nastříhat pouze fotky doprovázející daný postup a k nim pak přiřazovat vhodná slova. Obdobných variací je spousta.

Inspirace: Inspiraci jsem hledala na různých webových stránkách o znakovém jazyce a SignWritingu (www.signwriting.org, www.ticho.cz, ...). Recepty jsem bohužel žádné nenašla, ale přečetla jsem si různé články a pohádky zapsané v SignWritingu a snažila se použít stejný postup. Pracovala jsem především v programu Signpuddle.

Autor: Martina Mičková, 190090, martina_mickova@seznam.cz

Pomůcka č. 15: Jídelní lístek

Určeno pro rozvoj: Rozšíření slovní zásoby ve znakovém jazyce a v SignWritingu, zlepšení schopnosti poznávat daný znak v SignWritingu a současně i spojení s psaným slovem.

Způsob práce: Jídelní lístek může být doplňován primárně a to zejména proto, že na kartičce se znakem v SignWritingu je na druhé straně slovo napsáno a tak je možná okamžitá kontrola. Možná je ale i práce v párech či skupinách.

Popis pomůcky: Pracovní papír Jídelní lístek + kartičky se znaky v SignWritingu z jedné strany a s nápisem potraviny ze strany druhé.

Materiál: Papír, PC a tiskárna, program na tvorbu znaků v SignWritingu, černý fix, nůžky a lepidlo.

Výroba pomůcky: Pracovní list papíru by měl připomínat jídelní lístek s nápisy potravin. K tomu vytvoříme kartičky stejné velikosti, které mají z jedné strany daný znak v SignWritingu a z druhé strany napsáno, co daný znak znamená. Nejlépe je vytisknout kartičku jako obdélník, poté přehnout a slepit, aby vznikla kartička v podobě čtverce.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Žáci přiřazují do prázdných čtverečků znaky v SignWritingu, podle toho, co je na daném řádku v Jídelním lístku napsáno.

Inspirace: Vlastní nápad.

Autor: Lenka Svobodová, umama@centrum.cz

Jídelní lístek

1. Polévka

2. Čočka s pórkem

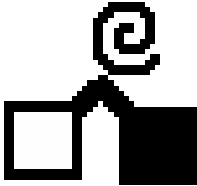

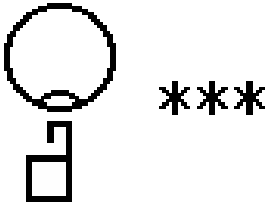

3. Maso a knedlík

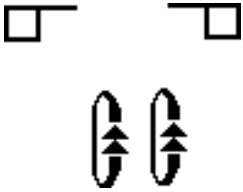
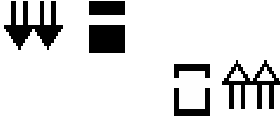

4. Borůvkové knedlíky

5. Ryba a brambory

6. Palačinka

7. Toust

	<p>ČOČKA</p>		<p>KNEDLÍK</p>
	<p>KNEDLÍK</p>		<p>MASO</p>
	<p>RYBA</p>		<p>BORŮVKY</p>
	<p>VAJÍČKO</p>		<p>POLÉVKA</p>

	<p>PALAČINKA</p>		<p>TOUST</p>
	<p>BRAMBORA</p>		

Pomůcka č. 16: Kartičky pro nácvik potravin pro rozvoj slovní zásoby a nácvik znakového jazyka pomocí SignWritingu

Určeno pro rozvoj: Slovní zásoby, paměti, znakového jazyka pomocí Sign Writingu.

Způsob práce: Práce s kartičkami může být jak skupinová, tak párová i kolektivní.

Popis pomůcky: Kartičky s nalepenými obrázky potravin a kartičky se znaky SignWritingu.

Materiál: Výkresy, obrázky či fotografie potravin.

Výroba pomůcky: Vystříháme obrázky potravin z reklamních tiskovin a nalepíme je na čtvrtky. Vytiskneme názvy potravin ve znakovém jazyce zapsané pomocí SignWritingu.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Dítě přiřazuje k sobě obrázek a nápis zapsaný v SignWritingu, zároveň si zkouší daný znak znakovat. Kartičky můžeme využít jako páry, kdy jednu dvojici tvoří obrázek a druhý znak v SignWritingu, aby dítě získalo dvojici, musí znak navíc správně odznakovat. Kartičky může využít také k třídění potravin podle různých kategorií – zdravé/nezdravé, ovoce, zelenina, maso, sladkosti, pečivo....

Inspirace: Vlastní nápad, inspirace reklamními letáky s obrázky potravin.

Autor: Bc. Zuzana Velebová, učo 136281, zuzka.vel@centrum.cz

Pomůcka č. 17: Hadové domino

Určeno pro rozvoj: SignWritingu, znakového jazyka – znakové zásoby (oblast jídlo).

Věková skupina: neomezeno, příp. děti 6 – 10 let

Způsob práce: individuální x párová (dopomoc)

Popis pomůcky: 21 kartiček s obrázky a znaky v SignWritingu

Materiál: papír, laminovací folie

Výroba pomůcky: Najdeme si obrázky s danou tematikou, k tomu vždy odpovídající znak zapsaný SignWritingem. Na jedné kartičce je vždy SignWriting, vedle obrázek, který neodpovídá znaku v SignWritingu, ten je na další kartičce, vedle pak další obrázek. Je jedno, kolik je kartiček, nutné je však zajistit pokud možno stejnou velikost a posloupnost kartiček.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Osoba si před sebe rozloží všechny kartičky. Vezme jednu z nich a zaměří se na obrázek, kterému pak hledá odpovídající znak zapsaný SignWritingem. Jakmile jej najde, zařadí jej za první kartičku. Opět se zaměří na obrázek a dohledává odpovídající symbol v SignWritingu. Takto postupuje, dokud nenarazí na obrázek, jenž hada ukončuje. Odpovídá mu první znak z celého dominového hada.

Inspirace: Inspiraci jsem našla u své maminky; obrázky: internet (různě), www.ruce.cz, www.signbank.org

Autor: Milena Halová, milivanilli@email.cz

Fotografie pomůcky:

Pomůcka č. 18: Bingo

Určeno pro rozvoj: Pozornosti, jemné motoriky, zrakového vnímání, rozvoj znakové zásoby, čtení SignWritingu.

Způsob práce: skupinová, kolektivní

Popis pomůcky: 48 kartiček stejné velikosti (polovina obrázky a polovina názvy obrázků v SW).

Materiál: papír, barevná tiskárna, nůžky

Výroba pomůcky: Na internetu byly vyhledány obrázky. Následně byly názvy obrázku přepsány do SignWritingu. Obrázky se umístily do tabulky (aby byly všechny stejné velikosti), vytiskly se, byly zalaminovány a následně se vystříhly. Znaky byly zaznamenány do stejné tabulky (opět kvůli stejné velikosti), vytisknuty, zalaminovány a vystříhány.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Děti (žáci) si vyberou skupinu znaků v SignWritingu. Učitel/žák postupně vytahuje z hromádky znaků v SignWritingu, kartičky, které umístí na viditelné místo. Dítě (žák), který má nejdříve určitý počet (předem stanovený) obrázků, shodných s vyloženými kartami učitele, vyhrává.

Např. hraje 5 dětí. Čtyři děti si rozeberou obrázky z hromádky obrázků (každý 5 obrázků). Poslední žák vybírá z hromádky SignWritingu jednotlivé kartičky a pokládá je na lavici před děti. Dítě, které má první alespoň tři obrázky, které byly vyloženy, vyhrává.

Další možností je, že si děti vybírají z hromádky SignWritingu a učitel vytahuje kartičky s obrázky.

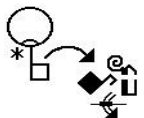

Inspirace: klasická hra bingo

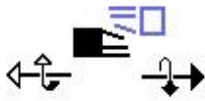

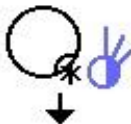

Autor: Veronika Grigarová, 252603@mail.muni.cz

Fotografie pomůcky:

Znaky zapsané v SignWritingu – i s glosami:

 <p>JABLKO</p>	 <p>ČOKOLÁDA</p>	 <p>VAJÍČKO</p>	 <p>MED</p>
 <p>RAJČE</p>	 <p>PAPRIKA</p>	 <p>ROHLÍK</p>	 <p>JOGURT</p>
 <p>KOLÁČ</p>	 <p>SALÁM</p>	 <p>BANÁN</p>	 <p>BRAMBOR</p>

 <p>CIBULE</p>	 <p>CHLEBA</p>	 <p>MASO</p>	 <p>OKUREK</p>
 <p>OLEJ</p>	 <p>ČAJ</p>	 <p>MLÉKO</p>	 <p>MARMELÁD A</p>
 <p>HRUŠKA</p>	 <p>ČESNEK</p>	 <p>KÁVA</p>	 <p>CITRÓN</p>
 <p>ŘEDKVIČKA</p>			

Pomůcka č. 19: Pexeso s jídlem

Určeno pro rozvoj: Komunikace, znakového jazyka, znakové zásoby, zrakového vnímání, krátkodobé paměti, přesnosti

Věková skupina: 4 – 10 let

Způsob práce: S pomůckou lze pracovat v páru, ale i ve skupině – do 4-5 lidí.

Popis pomůcky: Pomůcka se skládá z 54 malých kartiček, přičemž první polovinu, tedy 27 kartiček tvoří obrázky s různými druhy jídla (maso, máslo, rajče, chléb, mléko apod.) a druhou polovinu odpovídající znaky zapsané v SignWritingu.

Materiál: kartičky jsou vytištěné na dvou arších papíru A4, zalamované

Výroba pomůcky: Jednotlivé obrázky i jejich ztvárnění v SignWritingu seřadíme v textovém souboru do tabulky tak, aby byla všechna pole stejně velká. Pexeso lze neustále doplňovat o nové obrázky podle naší potřeby a podle aktuálně probíraných znaků.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Pravidla hry z naprosté většiny odpovídají klasickému způsobu práce s pexesem. Proti běžnému pexesu však obrázky řadíme odděleně do dvou skupin, tedy např. tak, že na levou stranu skládáme pouze obrázky a na stranu druhou jejich ztvárnění v SignWritingu. Tuto variantu volíme především při práci s dětmi mladšího věku, abychom hru zjednodušili a zabránili zdlouhavému průběhu. Naopak u starších dětí, které vydrží u hry déle, můžeme všechny kartičky zamíchat dohromady a zvýšit tak i zajímavost hry. Můžeme vymýšlet i různé obměny aktivity, kdy např. vybereme pouze jeden obrázek a k tomu několik kartiček v SignWritingu, z nichž pouze jedna odpovídá danému obrázku. Vyhrává ten, kdo hledanou kartičku najde nejdříve. Totéž můžeme vyzkoušet i obráceně, kdy ke znaku vyhledáváme obrázek.

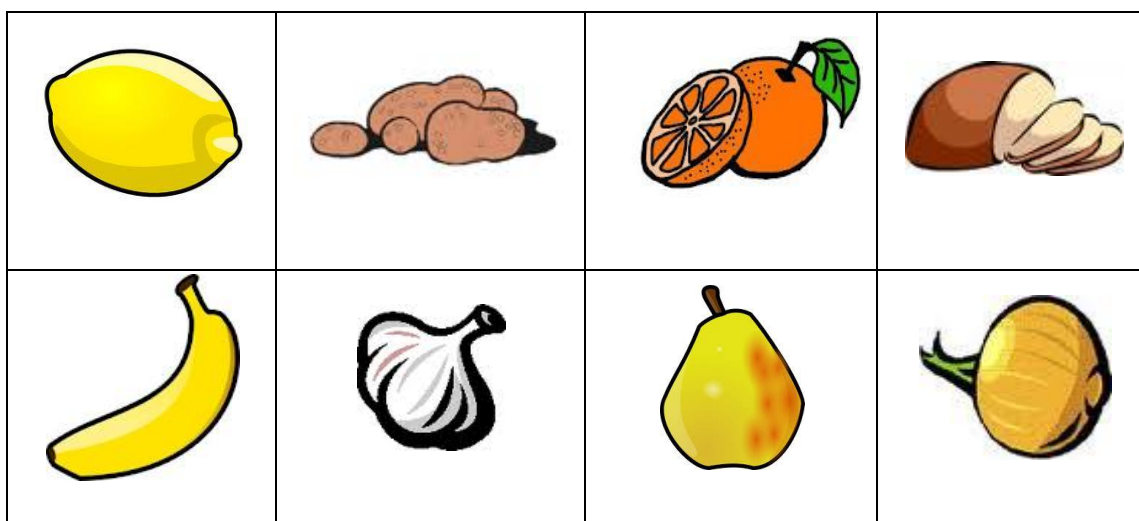
Inspirace: klasické pexeso

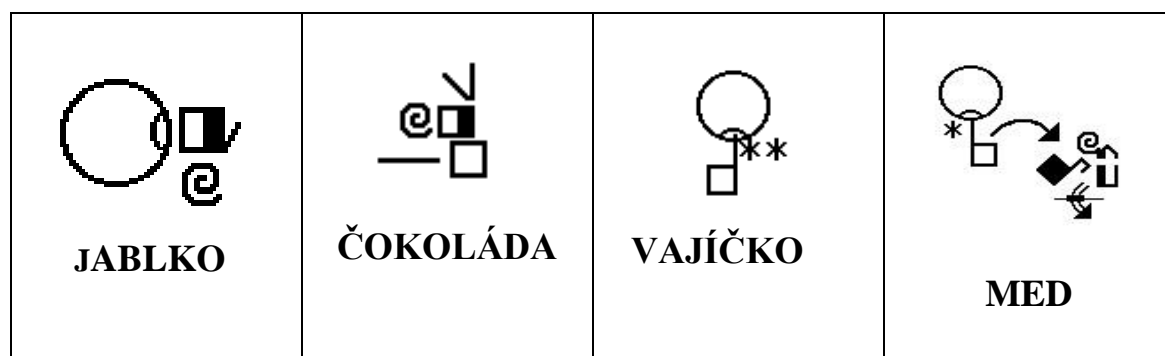
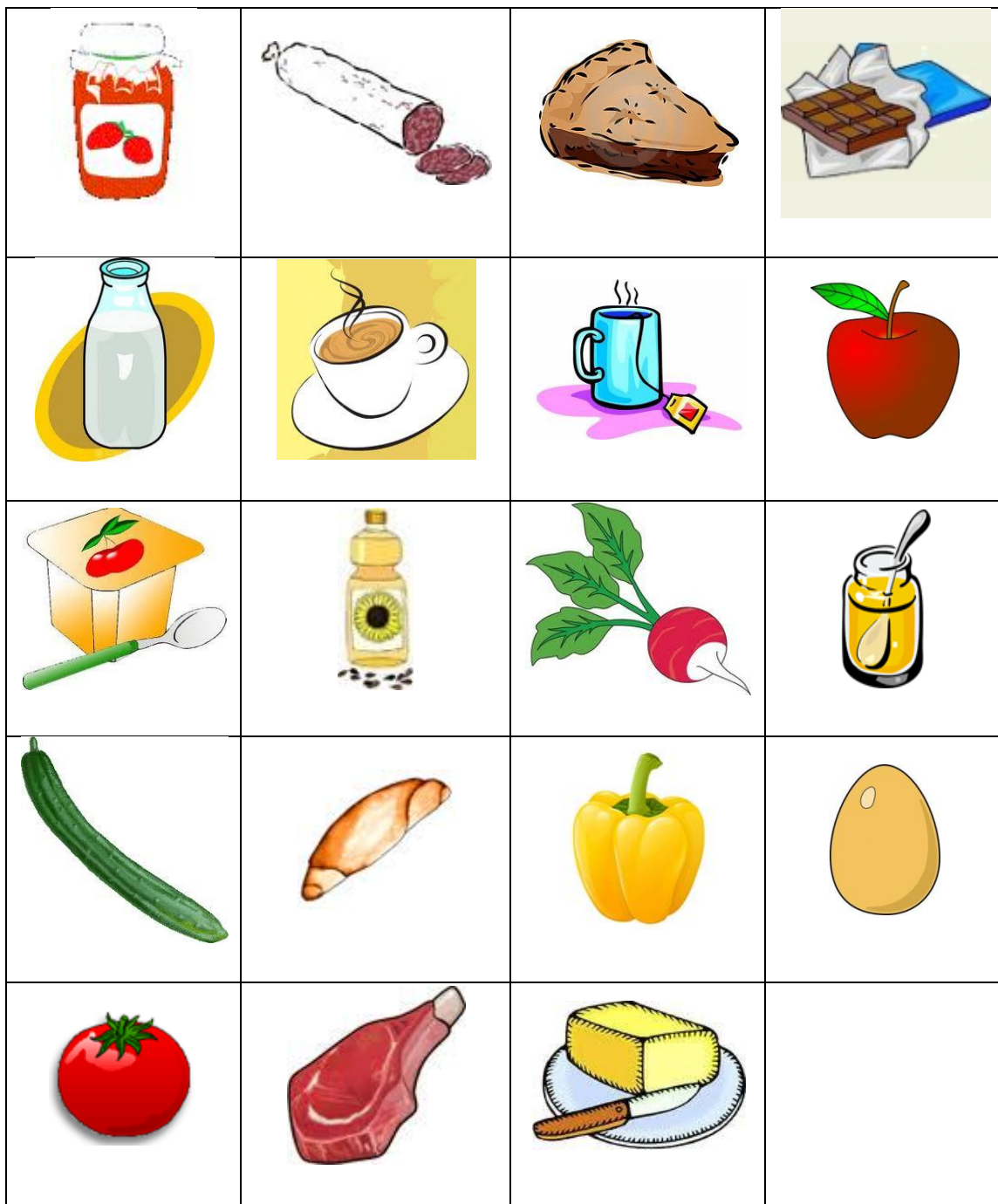
Autor: Petra Vymazalová; vymazalova.peta@seznam.cz

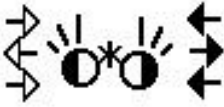

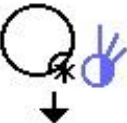
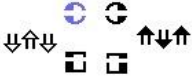

Fotografie pomůcky:

Znaky zapsané v SignWritingu – i s glosami:

 <p>RAJČE</p>	 <p>PAPIKA</p>	 <p>ROHLÍK</p>	 <p>JOGURT</p>
 <p>KOLÁČ</p>	 <p>SALÁM</p>	 <p>BANÁN</p>	 <p>BRAMBOR</p>
 <p>CIBULE</p>	 <p>CHLEBA</p>	 <p>MASO</p>	 <p>OKUREK</p>
 <p>OLEJ</p>	 <p>ČAJ</p>	 <p>MLÉKO</p>	 <p>MARMELÁDA</p>
 <p>HRUŠKA</p>	 <p>ČESNEK</p>	 <p>POMERANČ</p>	 <p>CITRÓN</p>

 <p>ŘEDKVIČKA</p>	 <p>KÁVA</p>		
---	--	--	--

5 TEMATICKÝ OKRUH MIMIKA

Pomůcka č. 20: Návik mimiky v SignWritingu

Určeno pro rozvoj: Rozvoj oromotoriky, rozvoj mimiky, naučení se zaznamenávání mimického projevu prostřednictvím SignWritingu – osvojování si jednotlivých prvků SignWritingu.

Způsob práce: individuální i skupinová

Popis pomůcky: Karty 7x10 cm, obrázek hlavy vyjadřující určitou mimiku, symbol vyjadřující danou mimiku, na druhé straně karty příklad slova, ve kterém je obsažena tato mimika, zaznamenaný prostřednictvím SignWritingu.

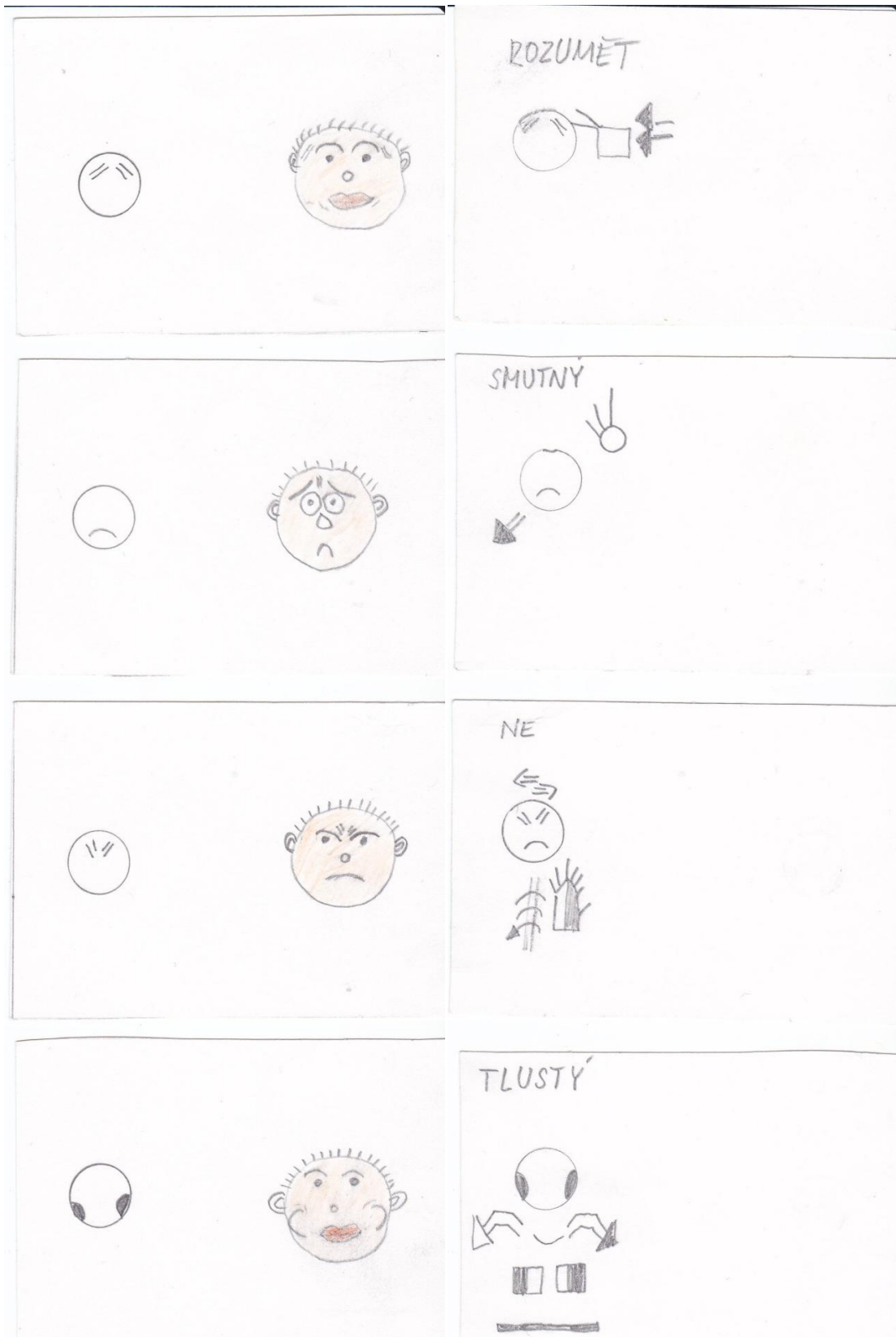
Materiál: tvrdý papír na karty, nůžky, tužka, program pro zápis symbolů v SignWritingu

Výroba pomůcky: Nejprve si z tvrdého papíru vyrobíme karty 7x10 cm a na první stranu nakreslíme obličej, který vyjadřuje určitý mimický postoj. Mimický postoj vyjádříme vedle namalovaného obličeje ještě symbolem v SignWritingu. Na druhou stranu karty nakreslíme slovo, ve kterém je symbol použit. Pro delší životnost zalaminujeme.

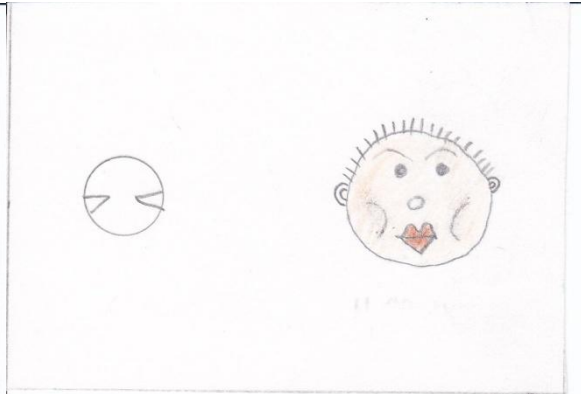
Stručný popis aktivity s pomůckou:

1. Pomůcka může sloužit k náviku – ukážeme dětem mimický obličej – oni jej zopakují a my jim ukážeme jak ho zaznamenat v SignWritingu. Poté můžeme vymýšlet znaky, které tuto mimiku obsahují.
2. Hra – žáci vytvoří řadu, poslednímu žákovi je ukázána karta se symbolem v SignWritingu s mimikou, žák se zamyslí, ke které mimice tento symbol patří a pokusí se jí vyjádřit na svém obličejí. Tento obličej „posílá“ dál žákovi před sebou, ten se posílá obličej dál a dál až k prvnímu, který stojí u tabule a jeho úkolem je zaznamenat mimiku opět pomocí SignWritingu. Můžeme hrát ve dvou řadách. Žák, který byl první, se posune dozadu a tak se mohou vystřídat všichni žáci ve všech rolích.

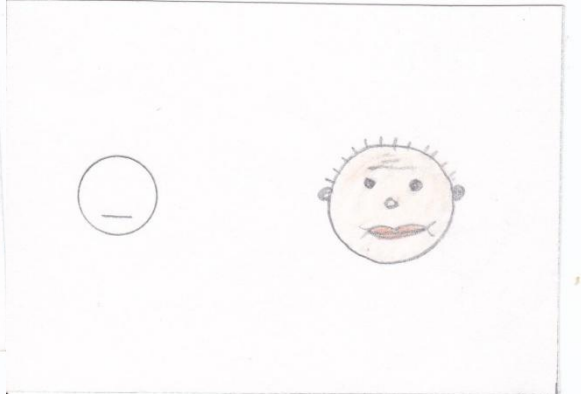
Inspirace: Inspirovala mě myšlenka náviku jednotlivých prvků symbolů, stejně jako u psaní – návik psaní určitého písmene – návik psaní určitého znaků po částech. Z žádné literatury jsem nečerpala

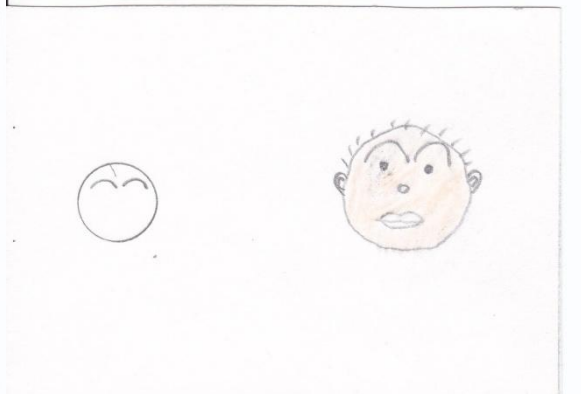
HUBENÝ

TIHO

CO?

6 TEMATICKÝ OKRUH OBLEČENÍ

Pomůcka č. 21: Oblékáme opici parádnici

Určeno pro rozvoj: Návčik SignWritingu, znakového jazyka, jemné motoriky, zrakové percepce.

Způsob práce: individuální nebo párová

Popis pomůcky: Vystřihovánka – papírová opička a k ní různé šatičky, které se jí „zaháknutím“ dají obléci, oboustranné kartičky – z jedné strany je obrázek znaku a na druhé straně je znak v SignWritingu, provázek (jako šňůra na prádlo), kolíčky.

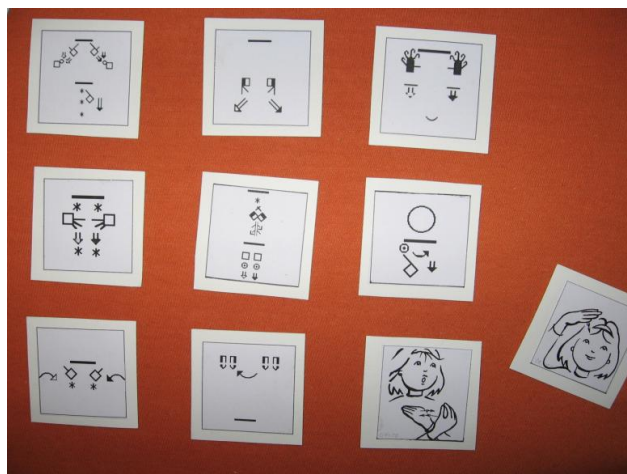
Materiál: Tvrdý papír/karton na namalování postavičky a oblečení (můžeme též koupit v hračkářství a vystříhat), oboustranné kartičky s obrázky znaků a zobrazení znaků v SignWritingu, šňůra na prádlo, kolíčky.

Výroba pomůcky: Namalujeme opičku/panenku a oblečky, vystříháme, vyrobíme kartičky – z jedné strany nalepíme obrázky znaků a na druhou stranu znak v SignWritingu.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Vezmeme si opičku a chceme ji obléci. Na šňůře na prádlo visí kolíčkama přidělané oblečení. Dítě si vybere libovolný obleček, sundá kolíček, vezme si ho ze šňůry a obleče do něj opičku, (hlasitě nebo bezhlasně může obleček pojmenovat, pokud v nějaké míře užívá mluvenou řeč), ukáže znak a zkusí k oblečku přiřadit kartičku, která zobrazuje znak v SignWritingu.

Inspirace: vlastní nápad

Autor: Michaela Doušková, 209936@mail.muni.cz

Pomůcka č. 22: Pracovní sešit pro výuku SignWritingu na téma oblečení

Určeno pro rozvoj: Pomůcka je určena k výuce zápisu a čtení znaků SignWritingu (dále v textu SW), podle jednotlivých listů:

List č. 1 sestavování znaků: zraková percepce, zraková analýza a syntéza, jemná motorika, paměť, znakový jazyk, čtení (globální metoda), rozvoj slovní zásoby

List č. 2 přiřazování znaků SW a jejich kontrola: paměť, jemná motorika, zraková percepce, koordinace oko ruka - vizuomotorika, znakový jazyk, rozvoj slovní zásoby

List č. 3 nakupování v bludišti: čtení znaků SW, zraková percepce, vizuomotorika, paměť, matematické operace, rozvoj slovní zásoby

List č. 4 prádlo na šňůře: zápis znaků, krátkodobá paměť, jemná motorika, rozvoj slovní zásoby

List č. 5 tajenka: čtení znaků SW, písemný zápis slova, rozvoj slovní zásoby, analýza slova

List č. 6 skříňe: zápis znaků SW, čtení (globální metoda), krátkodobá paměť, jemná motorika, zraková percepce, rozvoj slovní zásoby

List č. 7 situační obrázek: zraková percepce, matematické operace, čtení znaků SW

List č. 8 přiřazování kartiček: zraková percepce, čtení a zápis znaků SW, krátkodobá paměť, rozvoj slovní zásoby, čtení (globální metoda), znakový jazyk.

Způsob práce: Jako způsob práce bych volila spíše individuální práci a okamžitou zpětnou kontrolu ze strany pedagoga. Zpočátku výcviku SW a u některých cvičení bude vhodnější společná práce v páru dítě - učitel.

Popis pomůcky: Pomůcka je vytvořena z 10 listů, které jsou založeny v euroobalech a uloženy do pořadače. Vzniká tak sešit, do kterého můžeme přidávat nová cvičení a přizpůsobovat jej individuálním potřebám dítěte. Na začátku sešitu je seznam použitých znaků. Vždy na řádku je obrázek, vedle něj znak ve ZJ, vedle zápis znaku v SW a nakonec slovo. K pomůcce patří ještě zalaminátované kartičky obrázků, znaků ZJ,

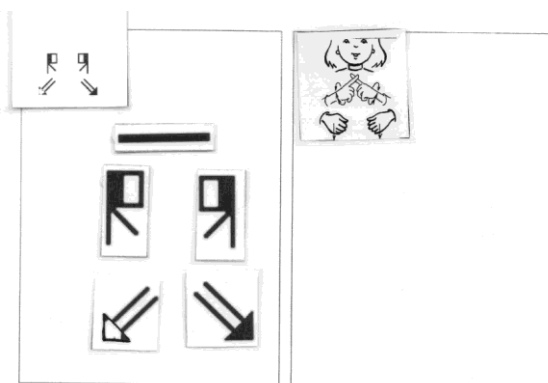
znaků SW, jednotlivých částí znaků SW a slov. Poslední pomůckou je gumová plastelína sloužící k lepení kartiček na euroobaly.

Materiál: Papír, pořadač, euroobaly, laminátovací obaly, gumová plastelína

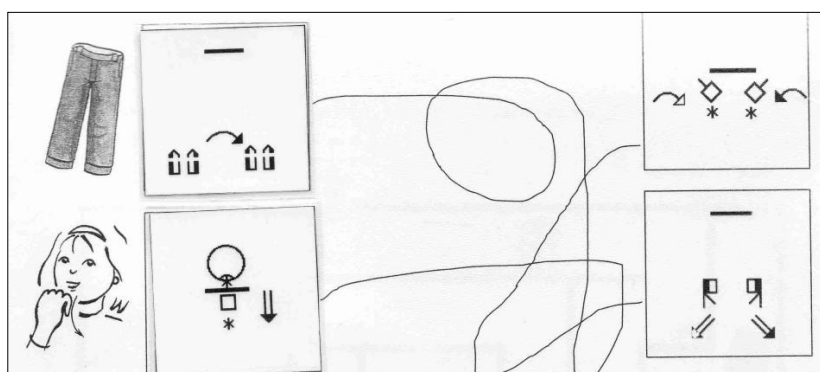
Výroba pomůcky: Vyrobíme listy s vhodnými cvičeními, ty jednotlivě založíme do euroobalů a do pořadače. Zvlášť vyrobíme kartičky, které je lépe zalaminovat, aby se rychle neopotřebovávaly.

Stručný popis aktivity s pomůckou:

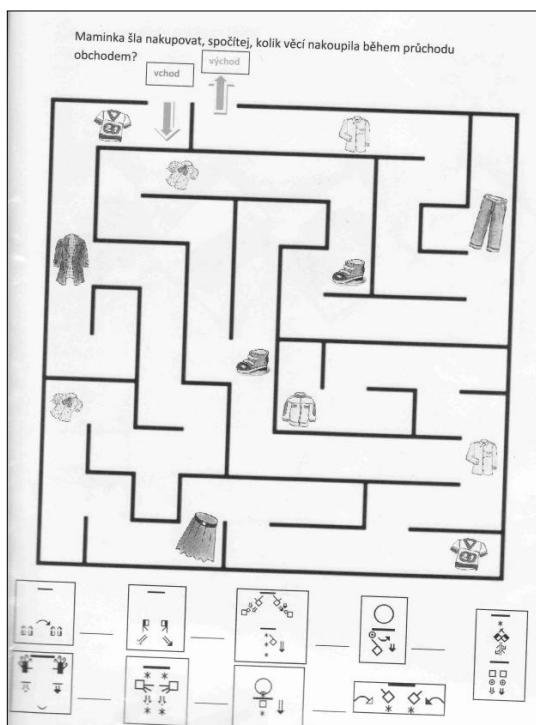
List č. 1 sestavování znaků: Jedná se o sestavování jednotlivých znaků SW. Dítě dostane kartičky částí znaků SW - ruky, hlavy, šipky apod. Podle zadání se snaží sestavit zápis v SW. Nejdříve dáme jako předlohu přímo znaky SW, později můžeme dát jako zadání obrázek, slovo nebo znak ve ZJ a dítě již samo znak SW vytváří.

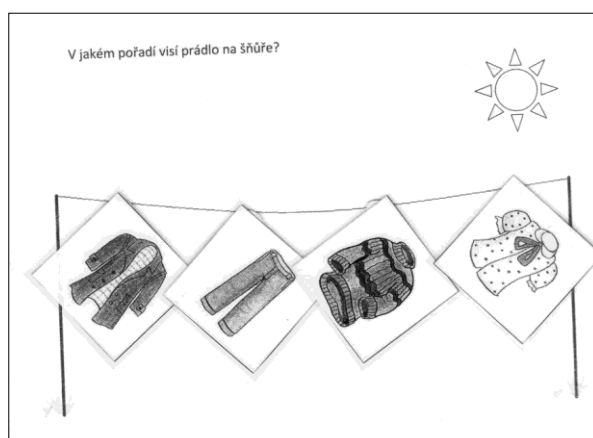
List č. 2 přiřazování znaků SW a jejich kontrola: Dítě přiřazuje kartičky znaků SW k zadání, může mít okamžitou zpětnou kontrolu. Od každého řešení vede klikatá cesta ke kontrolnímu obrázku. Pokud si dítě není jisté, může pomoci čára nejdříve znak najít a potom jej přiřadit.

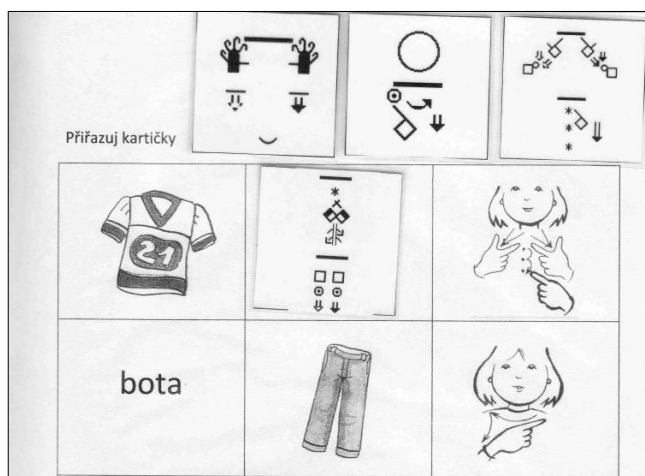
List č. 3 nakupování v bludišti: Motivací hry je nakupování v obchodu s oblečením. Obchod je ale veliký a klikatý - je to hotové bludiště. Děti se snaží najít cestu ven z bludiště a zároveň počítají obrázky oblečení, které po cestě mohou nakoupit. Úkolem je zapsat počet nakoupených oblečení. Počet musí napsat ke znakům SW.

List č. 4 prádlo na šňůře: Učitel přilepí jednotlivé kartičky kusů oblečení na šňůru a dítě se snaží přilepit kartičky znaků SW pod šňůru ve stejném pořadí. Alternativou je, že foukal silný vítr a prádlo spadlo, dítě musí podle toho, co si zapamatovalo, pověsit kartičky znaků SW - pokud možno ve stejném pořadí, jak byly, než je shodil vítr.

List č. 8 přiřazování kartiček: Přiřazování kartiček znaků SW na předem připravený list, kde jsou obrázky, slova a znaky ZJ.

Inspirace:

Knihy:

RŮŽIČKOVÁ, Marie. *Učíme se českou znakovou řeč*. Praha : Septima, 2000. 119 s.

LOCHOVEC, Jiří. *Velká kniha malého školáka*. Ostrava : Librex, 1995. 174 s. ISBN 80-7188-001-9

VEBEROVÁ, Eva a kol. *Těšíme se do školy*. Praha : SPN, 197964 s. ISBN 80-04-25360-1

Časopisy: Pilná včelka všechno zná, Sluníčko

Internet: www.detskestranky.cz

Autor: Bc. Alena Zrnečková, učo: 209699, e-mail: a.zrneckova@seznam.cz

Pomůcka č. 23: Bingo

Určeno pro rozvoj: Pomůcka by měla sloužit k rozvoji a procvičení slovní zásoby, znakového jazyka. Zejména se upevňuje práce se SignWritingem, děti si samy mohou vyzkoušet sestavit jednotlivé znaky a formou hry děti získávají motivaci k používání SignWritingu. V neposlední řadě se rozvíjí zraková percepce a jemná motorika.

Způsob práce: Část aktivity (doplňování a přiřazování správných dvojic k sobě) probíhá individuálně, dítě může pracovat samostatně anebo kolektivně s celou třídou. Druhá část, hra Bingo, lze hrát formou soutěže ve třídě nebo ve dvojicích v lavici.

Popis pomůcky: Pracovní listy:

1. Doplň podle vzoru – v prvním sloupci jsou druhy oblečení znázorněny ve formě obrázku, další dva sloupce slouží k doplnění správného znaku a grafického přepisu slova.
2. Přiřaď správně – na jedné straně listu jsou znaky v SignWritingu, na straně druhé grafická podoba slova
3. Bingo – tabulky 3x3 polí, v každém poli je druh oblečení v SignWritingu (znakovém jazyce, grafické podobě slova, obrázku)

Materiál: Papír A4, obrázky oblečení, znaky v SignWritingu, grafická podoba slov.

Výroba pomůcky: V programu SignMaker se sestaví znaky pro oblečení (šála, kufřík, pásek, šaty, oblečení, bunda, deštník, klobouk, sukně). Pro stejné výrazy je nutné najít vhodné obrázky, znaky ve znakovém jazyce a v psané podobě. Ty pak sestavíme do pracovních sešitů, jak je uvedeno výše.

Stručný popis aktivity s pomůckou:

Přiřaď správně – děti spojují správný znak s grafickou podobou slova

Doplň podle vzoru – v prvním sloupci mají děti nakreslený obrázek oblečení, do druhého sloupce pak musí přiřadit/dokreslit znak v SignWritingu a do třetího grafickou podobu slova. Podle potřeby se může doplnit čtvrtý sloupec pro znak ve znakovém jazyce.

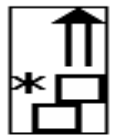

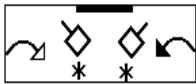

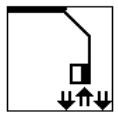

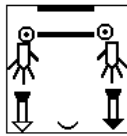

Bingo - děti budou mít před sebou tabulku buď se znaky v SignWritingu, ve znakovém jazyce, přepsané do grafické podoby českého jazyka nebo formou obrázku. Nejvhodnější jsou patrně znaky v SignWritingu (děti je budou mít před sebou a budou lépe vidět, než kdyby je ukazovala učitelka). Učitelka pak postupně losuje kartičky, na kterých jsou slovíčka opět znázorněna již uvedenými způsoby a děti si zakrývají znaky, které učitelka vylosuje. K zakrývání mohou sloužit jakékoli pomůcky (kamínky, kousky papíru, korálky).

Inspirace: Vlastní nápad.

Autor: Andrea Školná, 209572@muni.cz

1. Doplň podle vzoru

		BUNDA			
					
					
					

SUKNĚ	ŠÁLA	OBLEČENÍ
ČEPICE	ŠATY	PÁSEK
KUFR	DEŠTNÍK	BUNDA
		
		
		

7 TEMATICKÝ OKRUH PRSTOVÁ ABECEDA JEDNORUČNÍ

Pomůcka č. 24: Pexeso

Určeno pro rozvoj: Zrakové percepce, jednoruční prstové abecedy, zápisu SignWritingu, paměti.

Věková skupina: 7 – 100 let

Způsob práce: párová nebo skupinová

Popis pomůcky: Čtverečky 4 x 4 cm, vždy do páru – obrázek ruky znázorňující jedno písmeno v jednoruční prstové abecedě a k němu druhý obrázek znázorňující toto písmeno v SignWritingu.

Materiál: tvrdý papír, černý fix, lepidlo, jednoruční prstová abeceda okopírovaná z učebnice atp.

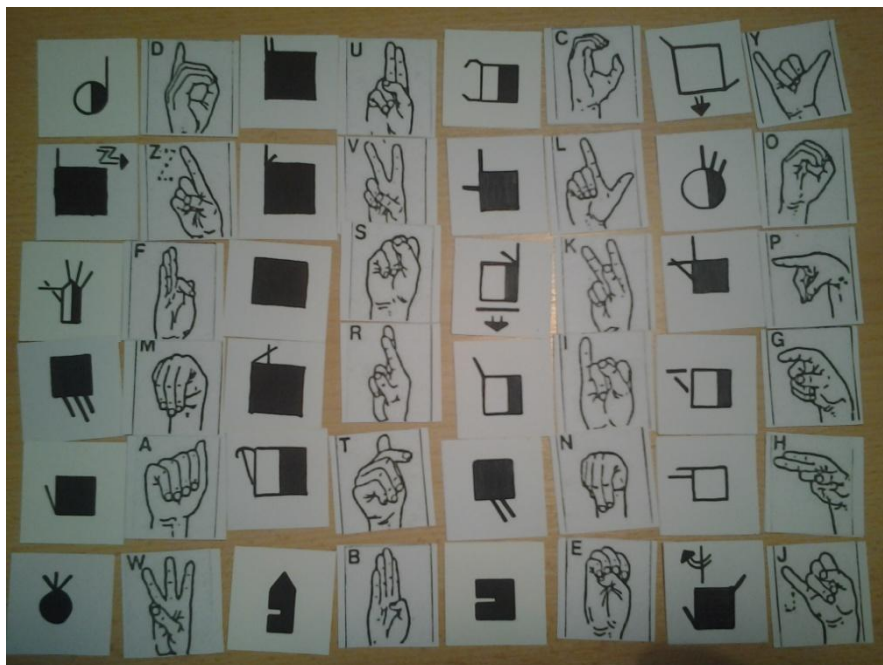
Výroba pomůcky: Na čtverečcích znázorňujících SignWriting jsou obrázky nakresleny černým fixem. Na párových čtverečcích s obrázky ruky, která ukazuje dané písmeno jednoruční prstovou abecedou, jsou tyto obrázky nalepeny.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Hra se hraje jako klasické pexeso – hledají se adekvátní dvojice, jediným rozdílem je, že se nehledají dva stejné obrázky, ale vždy obrázek v jednoruční prstové abecedě a k němu odpovídající obrázek v SignWritingu.

Inspirace: <http://galerie.ruce.cz/thumbnails.php?album=23>

Autor: Barbora Poláková, Barus.Polakova@seznam.cz

Fotografie pomůcky:

Pomůcka č. 25: Bingo

Určeno pro rozvoj: Zrakové percepce, jednoruční prstové abecedy, zápisu SignWritingu.

Věková skupina: 7 – 100 let

Způsob práce: skupinová

Popis pomůcky: Herní plánek pro přikládání čtverečků o velikosti 4 x 4 cm. Tyto čtverečky jsou vždy v páru – obrázek ruky znázorňující jedno písmeno v jednoruční prstové abecedě a k němu druhý obrázek znázorňující toto písmeno formou SignWritingu.

Materiál: tvrdý papír - čtvrtka, černý fix, lepidlo, okopírovaná jednoruční prstová abeceda

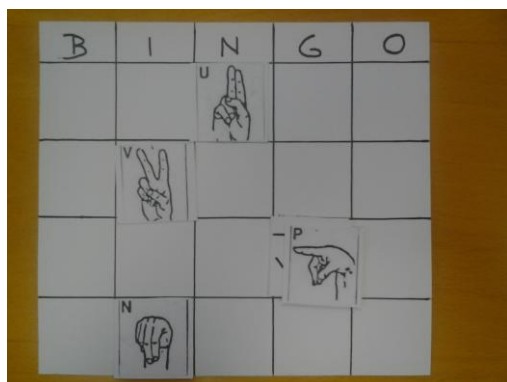
Výroba pomůcky: Herní plánek o rozměrech 20cm x 20cm se vystříhne z tvrdého papíru – čtvrtky, narýsují se do něj černým fixem čtverce o rozměrech 4 x 4 cm a do horního řádku se do každého čtverce napíše jedno písmenko B I N G O. Hrací čtverečky znázorňující SignWriting jsou nakresleny černým fixem a na párových čtverečcích s obrázkem ruky, které ukazují dané písmeno jednoruční prstovou abecedou, jsou tyto obrázky nalepeny.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Na herní plánek se rozloží malé čtverečky buď s obrázkem jednoruční prstové abecedy nebo se SignWritingovou verzí. Mohou se zaplnit všechny políčka nebo nemusí. Když jsou kartičky rozložené, učitel nebo některé z dětí začne vytahovat kartičky z párové sady a řekne, pod kterým písmenkem by se daný obrázek měl nacházet. Buď pod písmenem B, I, N, G nebo O. Úkolem je poznat párové obrázky a co nejvíce jich k sobě přiřadit

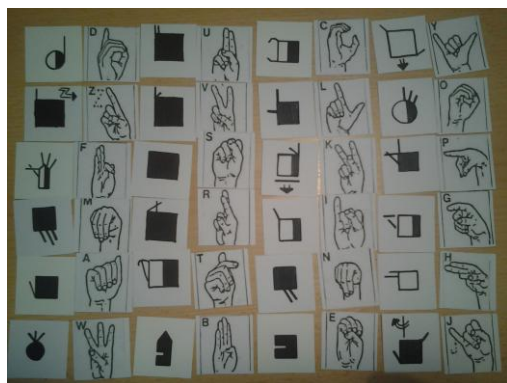
Inspirace: <http://galerie.ruce.cz/thumbnails.php?album=23>

Autor: Kateřina Pokorná, 363387@mail.muni.cz

Fotka pomůcky:

Znaky zapsané v SignWriting :

8 TEMATICKÝ OKRUH PRSTOVÁ ABECEDA DVOURUČNÍ

Pomůcka č. 26: První písmeno

Určeno pro rozvoj: Dvouruční prstové abecedy, sluchové percepce, zrakové percepce, odezírání.

Věková skupina: 6 – 10 let

Způsob práce: kolektivní, skupinová

Popis pomůcky: obrázky, dvouruční prstová abeceda v SignWritingu

Materiál: papír, fólie

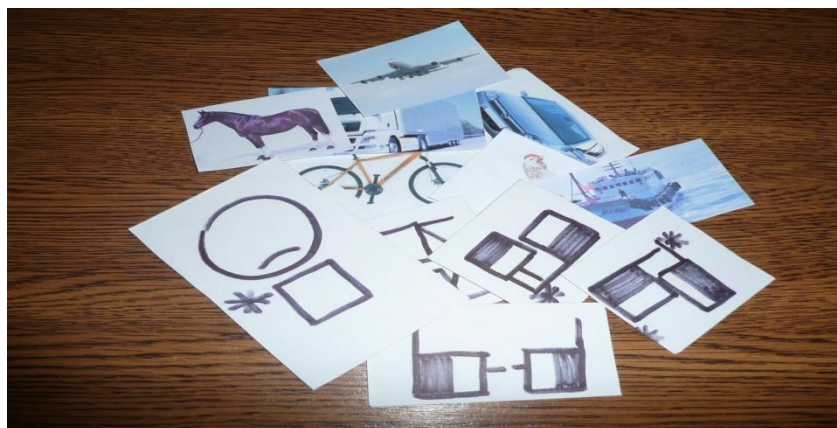
Výroba pomůcky: Vytisknutí obrázků a dvouručního daktylu, následné vložení do fólií.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Paní učitelka bude ukazovat obrázky nebo říkat slova. Žáci budou mít za úkol, ukázat kartičku prvního písmene (v SignWritingu) obrázku či slova. Například paní učitelka ukáže obrázek pejska a žáci ukážou písmeno P napsané v SignWritingu. Aktivita může být určena i pro skupiny či dvojici.

Inspirace: Dostupné z www: <http://www.signwriting.org/archive/docs4/sw0357-CZ-SignWriting-lekce1.pdf>

Autor: Jana Šopíková, JanaSopikova@seznam.cz

Fotografie pomůcky:

Pomůcka č. 27: Pexeso

Určeno pro rozvoj: Zrakové percepce (rozeznávání znaků, písmen), sluchové percepce (slovní pokyny), zápisu znakového jazyka (jednotlivých znaků dvouruční prstové abecedy), jemné motoriky, pravolevé a prostorové orientace.

Věková skupina: Děti mladšího školního věku (zápis znaků).

Způsob práce: individuální, skupinová

Popis pomůcky: Kartičky s písmeny abecedy a zapsanými znaky dvouruční prstové abecedy.

Materiál: kartičky s písmeny jednoduché abecedy (A-Z), kartičky s SW znaky dvouruční prstové abecedy

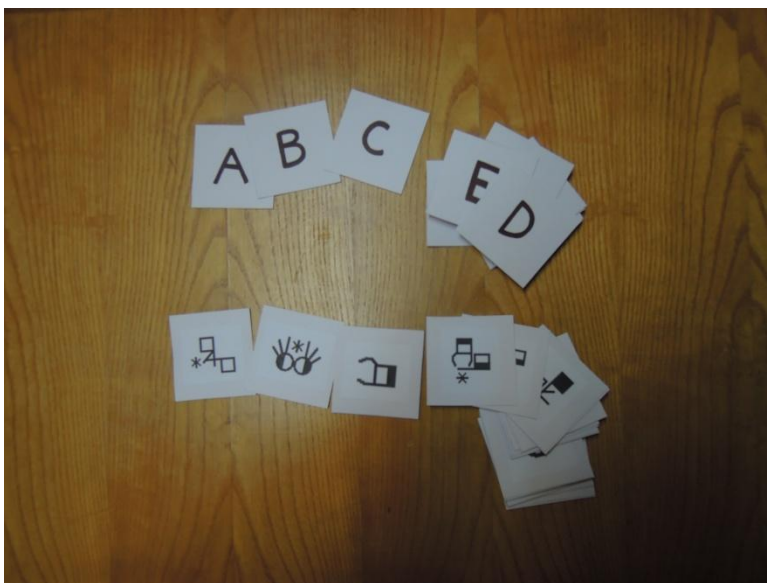
Výroba pomůcky: vytvoření kartiček s písmeny jednoduché abecedy (A-Z), vytvoření kartiček s SW znaky dvouruční prstové abecedy

Stručný popis aktivity s pomůckou: Úkolem dítěte je formou hry pexeso přiřadit správné písmeno abecedy k zapsanému znaku dvouruční abecedy.

Inspirace: z výuky

Autor: Eva Kořistková, 252782@mail.muni.cz

Fotografie pomůcky:

Pomůcka č. 28: Hravá abeceda

Určeno pro rozvoj: Zrakové percepce, analýzy, syntézy, paměti, odezírání, daktylu, znakového jazyka – znakové zásoby, čtení s porozuměním, myšlení, motoriky, pravopisu.

Věková skupina: od 6 let

Způsob práce: individuální, párová, skupinová, kolektivní

Popis pomůcky: Jedná se o sadu kartiček, na kterých jsou písmena abecedy a dvojruční prstová abeceda znázorněná pomocí SW

Materiál: papír, tužka, fixa, laminovačka, látka, mašle, nitě

Výroba pomůcky: V programu Word si do tabulky doplníme všechna písmena abecedy a poté vytvoříme zápis dvojruční prstové abecedy vSignWritingu. Tabulku si můžeme podle potřeby vytvořit i víckrát. Následně papíry zalaminujeme a rozstříháme. Podle potřeby můžeme vyrobit i pytlíčky na vyrobené kartičky.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Pomůcka má mnoho způsobů využití. Můžeme např. sestavit slovo pomocí písmen a žák přiřazuje písmena v SignWritingu. Tento postup můžeme aplikovat i opačným způsobem. Můžeme pomůcku využít také jako scrabble nebo např. skládat slova na čas. Pomůcka má nesčetně využití dle tvořivosti každého. Žáci si mohou losovat i písmena a vymýšlet na ně slova nebo naopak učitel může říci slovo a žák hledá počáteční písmeno.

Inspirace: vlastní nápad

Autor: Táňa Jakubcová, TanaJakubcova@seznam.cz

ABECEDA			
A		O	
B		P	
C		Q	
D		R	
E		S	
F		T	
G		U	
H		V	
I		W	
J		X	
K		Y	
L		Z	
M			
N			

9 TEMATICKÝ OKRUH RODINA

Pomůcka č. 29: Mapa rodiny

Určeno pro rozvoj: Slovní zásoby v SignWritingu, naučení se zápisu v SignWritingu, pochopení a ujasnění rodinných vztahů, nácvik čtení, nácvik globálního čtení.

Způsob práce: individuální a skupinová. Pomůcku lze využít při samostatné práci s dítětem, ale také v menším kolektivu dětí.

Popis pomůcky: Pomůcku tvoří mapa rodiny a jejích členů (obrázek + slovní popis) a kartičky se zapsanými znaky členů rodiny v SignWritingu.

Materiál: Mapa rodiny je znázorněna na papíru, který je zalaminovaný, kartičky se zápisem v SignWritingu jsou také vyrobeny z papíru a zalaminované. Na kartičkách je z rubové strany nalepena "lepící plastelína", aby se mohly připevnit na správné místo na mapu rodiny.

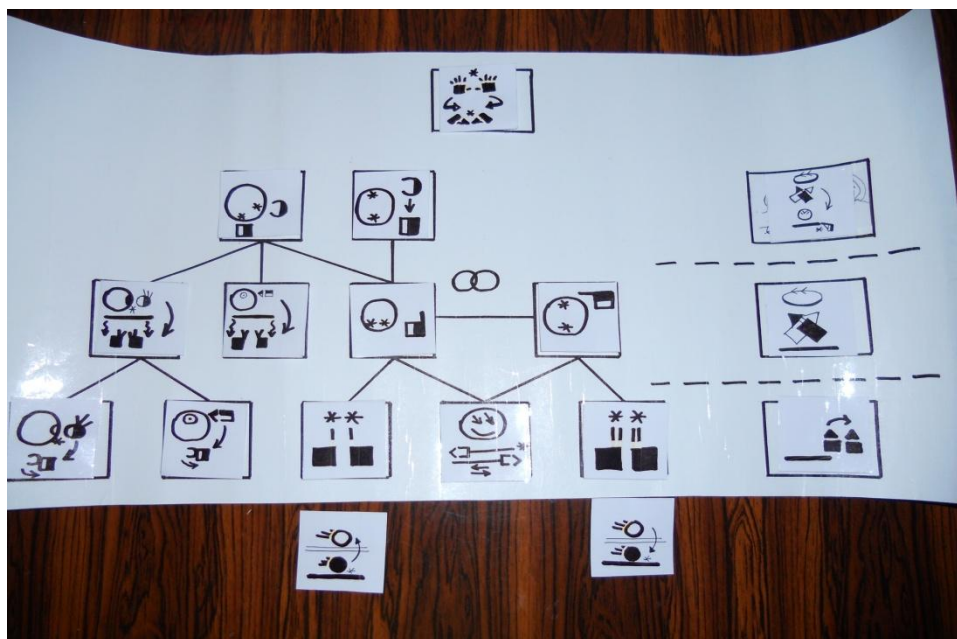
Výroba pomůcky: Na papír velikosti A2 nakreslíme mapu rodiny a znázorníme vztahy mezi jednotlivými členy a do připravených rámečků vlepíme příslušné obrázky členů rodiny a popíšeme je slovním popiskem. Na pravý okraj papíru znázorníme do rámečků symbolicky generace rodiny (děti, rodiče, prarodiče).

Stručný popis aktivity s pomůckou: Před děti rozložíme mapu rodiny a děti si berou jednotlivé kartičky se zápisem znaku v SignWritingu a přikládají je na správné místo na mapě rodiny. Je zde možno využít mnoho různých variant členů rodiny, záleží, od které generace začínáme (př. pokud vycházíme z nejmladší generace, použijeme slova: máma, táta, babička, děda,... Pokud vycházíme z nejstarší generace, použijeme slova: dcera, syn, vnuk, vnučka.... Na mapu rodiny je možné zakreslit značkami ještě vztahy mezi členy (manželé, přítel, rozvedení,...).

Inspirace: Z literatury jsme nečerpaly. Inspiraci s mapou rodiny jsme získaly z kurzu znakového jazyka, který pořádal Trojrozměr a který jsme absolvovaly. Mapa rodiny je velmi vhodná pomůcka na pochopení rodinných vztahů, a proto jsme ji tam mnohokrát používali.

Použitá slova: máma, táta, syn, dcera, bratr, sestra, miminko, teta, strejda, bratranec, sestřenice, babička, děda, vnuk, vnučka, děti, rodiče, prarodiče. Pro další rozšíření slovní zásoby lze použít slova: švagr, švagrová, zet', snacha, tchán, tchýně.

Autor: Eva Havránková (209397@mail.muni.cz), Vendula Kacelová (209914@mail.muni.cz)

Pomůcka č. 30: Rodinné kvarteto

Určeno pro rozvoj: Rozvoj slovní zásoby, SignWritingu, rozvoj zrakové percepce, rozvoj čtení, rozvoj jemné motoriky, respektování pravidel hry.

Věková skupina: Přednostně určeno pro první stupeň, lze však využít i pro předškolní děti (globální metoda čtení).

Způsob práce: skupinová, hra určena pro 3-4 hráče

Popis pomůcky: Hra obsahuje 32 karet. Ústředním motivem je rodina – obsahuje karty: kluk, holka, máma, táta a 2x babička a dědeček (z důvodu, že děti mívají dvoje prarodiče – z matčiny a otcovy strany). Čtveřice (kvarteta) jsou tvořeny: 1. karta – obrázek osoby, 2. karta – znak v Sign Writingu, 3. karta – slovo v malém tiskacím písmu, 4. karta – slovo v psané podobě.

Materiál: Tvrdý papír, tiskárna, nůžky.

Výroba pomůcky: V programu Microsoft Word byla vytvořena tabulka s kartami. Namalovaly se obrázky, napsala slova v psací podobě. Vše se naskenovalo a vložilo do Wordu. Vytvořily se znaky v SignWritingu a také se vložily do tabulky. Dopsaly se slova v tiskací podobě. Poté se karty vytiskly na tvrdý papír a rozstříhaly.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Hry se musí zúčastnit minimálně 3 hráči, kterým jsou pokud možno rovnoměrně rozděleny karty. Začínající vyzve jakéhokoliv jiného hráče, aby mu předal kartu, kterou určí (SW, obrázek název, atd.). Podmínkou je, že sám musí mít aspoň jednu kartu z kvarteta, ke kterému přísluší požadovaná. Pokud vyzvaný hráč danou kartu vlastní, musí ji předat tazateli. V opačném případě dostává slovo vyzývaný a začíná se ptát na kvarteta ostatních. Pokud hráč shromáždí celé kvarteto, pokládá ho a získává bod. Vítězí hráč s nejvyšším počtem bodů.

Inspirace: Inspirace známou dětskou hrou kvarteto.

Autor: Jana Koubková, 253049@mail.muni.cz

Marie Misařová, 253099@mail.muni.cz

Tereza Žajdlíková, 252801@mail.muni.cz

Fotografie pomůcky:

Pomůcka č. 31: Skládáme rodinu

Určeno pro rozvoj: Znakové zásoby z tematické oblasti rodiny, čtení SignWritingu, jemné motoriky, pozornosti, strategického myšlení, chápání rodinných vztahů.

Věková skupina: žáci ve věku 8 – 12 let

Způsob práce: párová i skupinová

Popis pomůcky: 120 kartiček, obrázky: 12x máma, 12x táta, 12 x holka, 12 x kluk, 6x babi, 6x děda, znaky zapsané v SignWritingu: 12x máma, 12x táta, 12 x holka, 12 x kluk, 6x babi, 6x děda, hrací kostka

Materiál: papír, nůžky, laminovací fólie

Výroba pomůcky: Na PC si do tabulek vložit nejprve obrázky členů rodiny (ideální velikost tabulek 3x4 na papír A4). Poté do dalších tabulek vložit znaky zapsané v SignWritingu. Po vytisknutí nastříhat na kartičky a zalaminovat.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Před začátkem hry se všechny kartičky se znaky v SignWritingu zamíchají a dají na hromádku lícem dolů, zatímco kartičky s obrázky se rozprostřou lícem na stůl. Na začátku se stanoví a vysvětlí pravidla pro význam hozených čísel na hrací kostce (možno je libovolně upravovat). Např.:

1	hráč si vezme 1 kartičku seshora balíčku se znaky v SignWritingu
2	hráč si vezme 2 kartičky seshora balíčku se znaky v SignWritingu
3	hráč se tohoto kola neúčastní
4	hráč si může vyměnit svoji kartičku za jakoukoliv, kterou mají jeho spoluhráči vyloženou na stole
5	hráč musí jednu kartičku ze svých vyložených vrátit naspod balíčku
6	hráč si může jednu svou kartičku vyměnit za jinou, kterou si vezme seshora balíčku se znaky v SW

Hráči hází kostkou po směru hodinových ručiček a podle hozeného čísla reagují. V případě, že si berou jednu nebo dvě kartičky se znaky v SignWritingu seshora balíčku, musí poté mezi rozprostřenými obrázky nalézt odpovídající kartičku, až poté může s oběma kartičkami manipulovat. V případě, že vybere špatný obrázek, který neodpovídá znaku v SignWritingu, musí kartičku se znakem v SignWritingu vrátit zpět

naspod balíčku. Když si hráč správně vybere kartičku s obrázkem, dá ji na kartičku se znakem v SignWritingu a pomocí této dvojice postupně na stůl skládá rodiny, které v průběhu hry může měnit. Za složené rodiny hráči poté dostávají různé počty bodů. Např.:

Úplná rodina	maminka, tatínek, minimálně 1 dítě	5 bodů
Bonusová rodina	maminka, tatínek, minimálně 1 dítě, babička nebo dědeček	10 bodů
Dítě navíc	každé dítě nad min. počet	1 bod

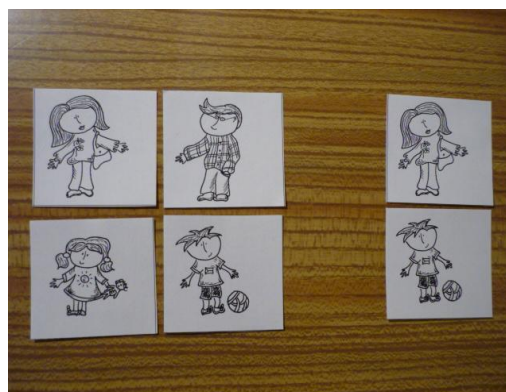
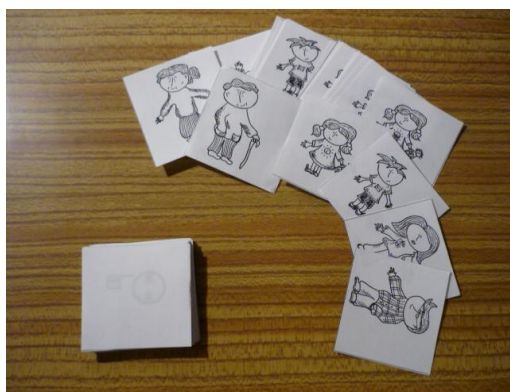
Hráči musí během hry strategicky uvažovat, jaké rozložení členů rodin by jim přineslo na konci hry nejvíce bodů.hra končí po časovém limitu nebo v případě, že dojdou kartičky se znaky v SignWritingu z balíčku. Vyhrává hráč s největším počtem bodů.

Autorky: Marie Misařová (mmisarova@gmail.com)

Jana Koubková (johynka@seznam.cz)

Tereza Žajdlíková (tereza.zajdlikova@seznam.cz)

Fotografie pomůcky:

Pomůcka č. 32: Fotoalbum – moje rodina

Určeno pro rozvoj: Rozvoj SignWritingu, znakové zásoby, jemné motoriky, příp. grafomotoriky, zrakové percepce, čtení s porozuměním, orientace v čase, rozvoj komunikace atd.

Témata: rodina a její členové, příbuzenské a citové vztahy v rodině, sourozenci, úplná/neúplná rodina, co dělá moje rodina apod.

Věková skupina: 5 – 9 let

Způsob práce: individuální (tvorba), skupinová (povídání si o výsledku).

Popis pomůcky: Pomůcka sestává s několika pracovních listů, které lze používat jednotlivě, nebo vcelku jako knížku. Obsahuje i přední stranu. Na pracovních listech jsou rámečky pro vlepování fotografií či kreslení obrázků své rodiny. Pod rámečkem je vždy v SignWritingu uvedeno, kdo má být na fotografii/obrázku v rámečku zobrazen. *Je možno použít jak v začátcích učení se znakům pro členy rodiny a jejich zápisům v SW, tak také jako procvičování již naučeného. Jedná se zároveň o hezkou vzpomínku.*

Materiál: papír, fixy, pera nebo počítač a tiskárna

Výroba pomůcky: Na počítači nebo rukou vytvoříme rámečky a následně graficky celou stránku pěkně upravíme (doplníme obrázky, nadpis apod.). Nejlépe v počítači pak vytvoříme potřebné znaky v SignWritingu, které umístíme k jednotlivým rámečkům podle našeho uvážení. Mohou být nejrůznější kombinace, např.: „máma a táta“/ „máma, táta, já“/ „babička, dědeček, já“ apod.

Pokud tvoříme pomůcku obecně pro nejrůznější děti, nedoporučujeme používat označení „sestra, bratr, sestřenice, teta...“, protože ne všechny děti mají sourozence nebo tety a strýčky. Lepší je v tomto případě používat označení „holka, kluk, muž, žena.“ Nicméně, jakmile již děti známe, můžeme pracovní listy tvořit i individuálně a specificky pro konkrétní děti.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Děti dostanou pracovní listy. Do rámečků dle pokynů v SW pod jednotlivými rámečky vyhledají doma fotografie nebo nakreslí obrázek, ve kterém jsou přesně pouze ti členové, kteří jsou v SignWritingu uvedeni pod daným rámečkem.

O obrázcích si lze následně vyprávět, představovat si vzájemně svá alba, a zavést řeč na nejrůznější „rodinná témata“.

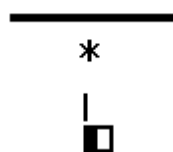
Inspirace: vlastní inspirace, snaha spojit rozvoj SignWritingu s tvorbou deníků

Autor: Jana Koubková (253049@mail.muni.cz), Marie Misařová (253099@mail.muni.cz), Tereza Žajdlíková (252801@mail.muni.cz)

Znaky zapsané v SignWritingu – i s glosami:

táta

já

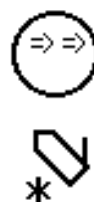
máma

kluk

babi

moje

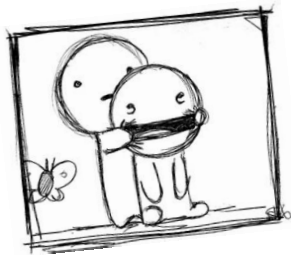
holka

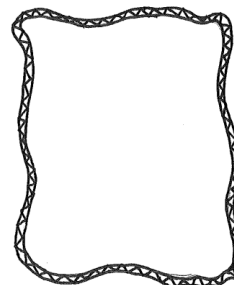
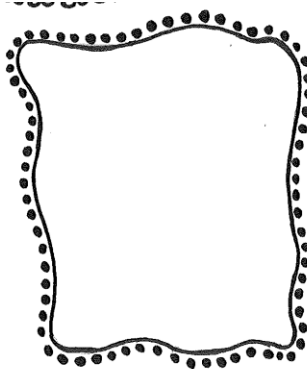
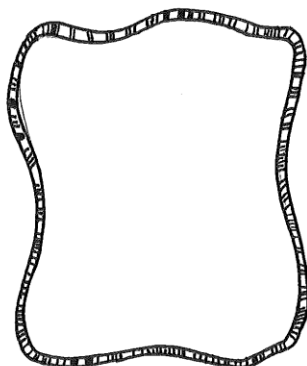
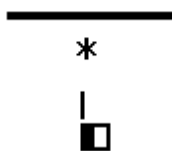
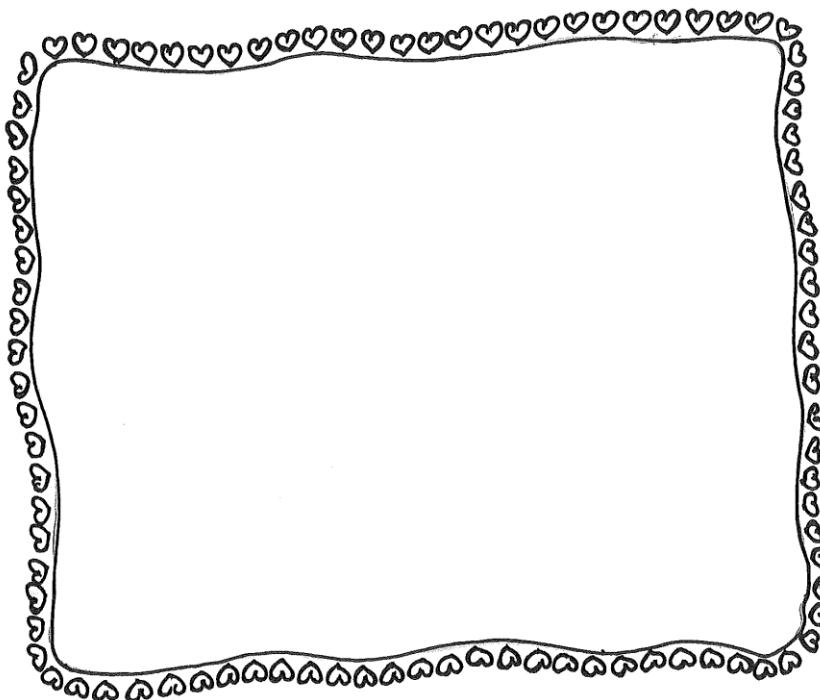
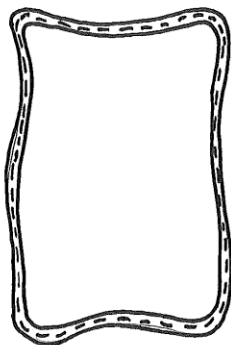
rodina

děda

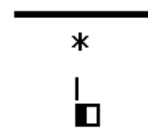
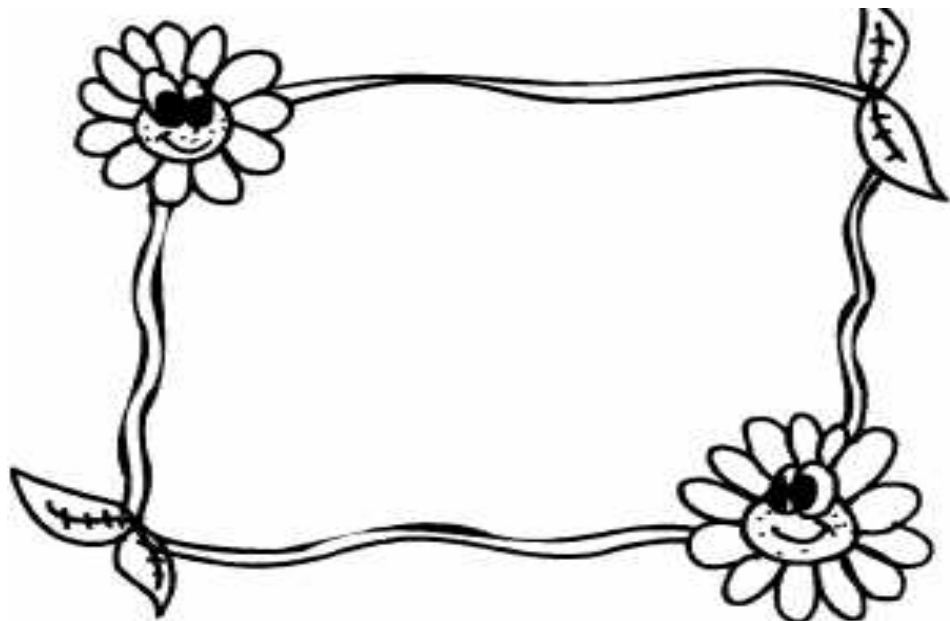
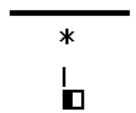
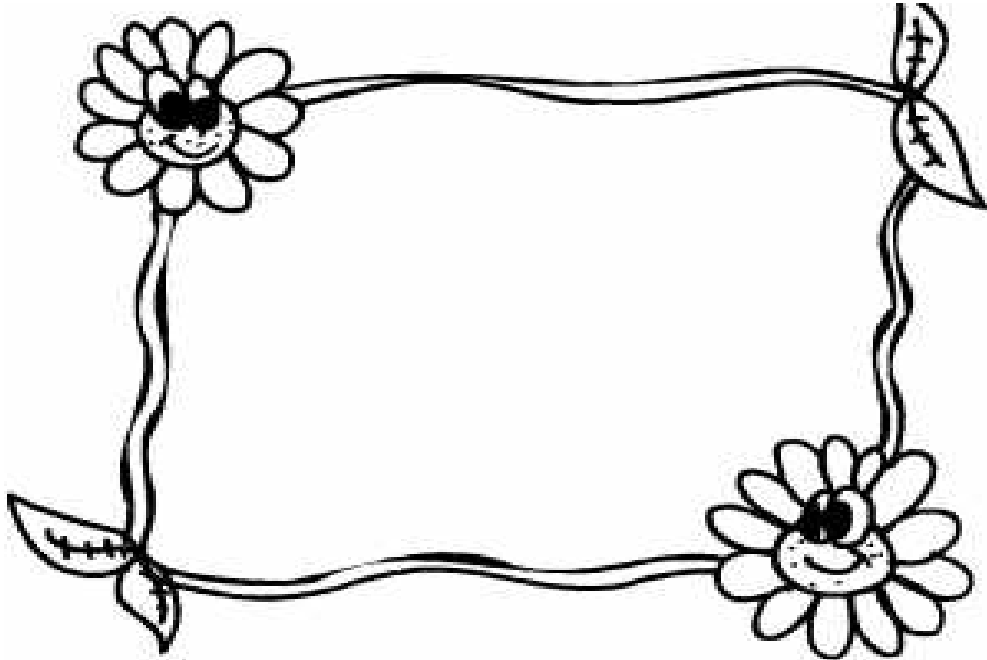

Moje rodina

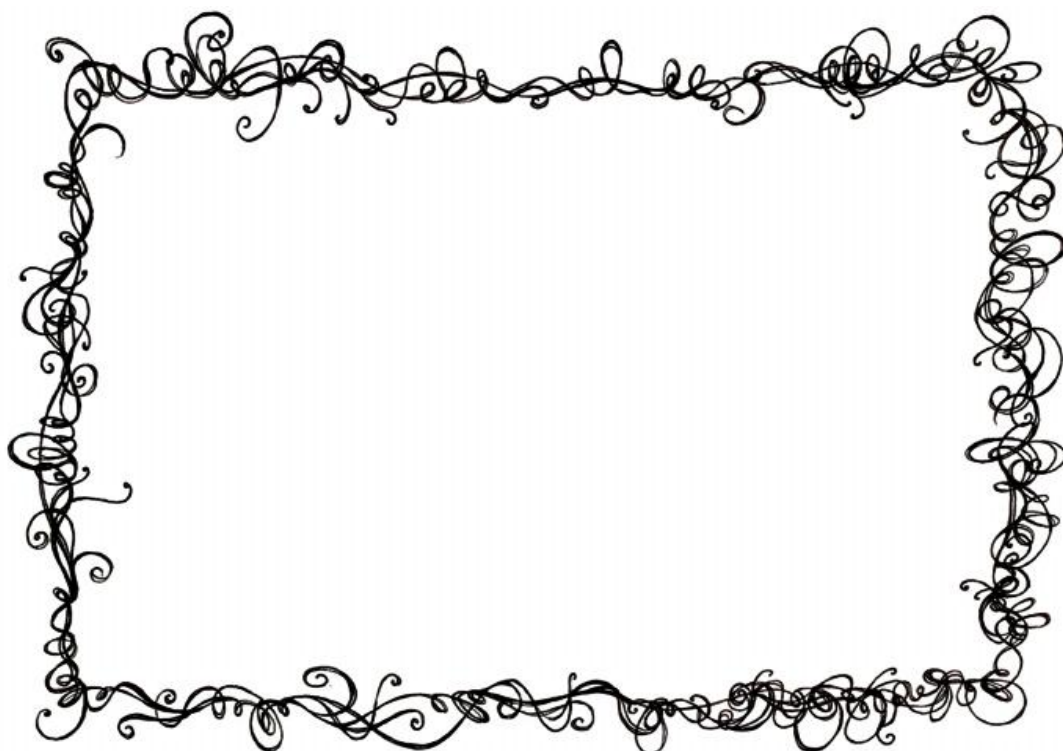

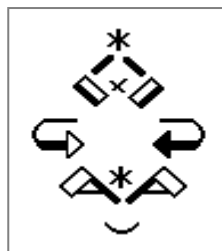

Moje rodina

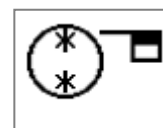
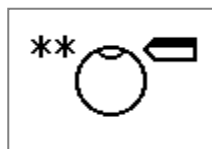
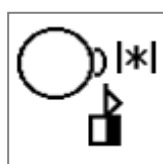
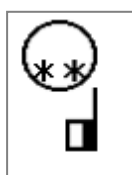
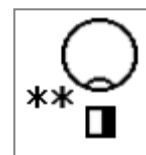

Moje rodina

Moje rodina

10 TEMATICKÝ OKRUH SPECIFICKÉ ZNAKY

Pomůcka č. 33: Kola štěstí

Určeno pro rozvoj: Pomůcka slouží k rozvoji českého znakového jazyka, přesněji specifických znaků českého znakového jazyka. Dítě se tak učí specifické znaky správně ukazovat, chápat jejich význam a také je adekvátně používat ve větách při vyjadřování se v českém znakovém jazyce.

Věková skupina: Pomůcka je určena pro děti v předškolním, mladším školním či starším školním věku.

Způsob práce: Způsob práce s pomůckou může být různý. Lze s ní pracovat ve skupině, v páru, ale i individuální formou.

Popis pomůcky: Pomůcku tvoří dvě „kola štěstí“. Na prvním kole lze najít vybrané specifické znaky zapsané v SignWritingu, na kole druhém potom vybraná podstatná jména zapsaná v českém jazyce.

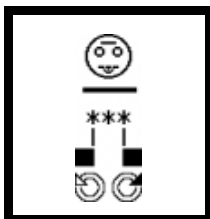
Materiál: K výrobě pomůcky je třeba barevný, tvrdý a hladký papír; tvrdý a lesklý papír; klasický bílý papír; tiskárna; dva cvočky; různé nálepky; kružítko a pravítko; nůžky; černá propiska; klasické lepidlo a sekundové lepidlo.

Výroba pomůcky: Na každé kolo štěstí je třeba vystříhnout dvě velikostně asi o centimetr rozdílné kruhy. Uprostřed každého kruhu se vystříhne malý otvor, aby se dva a dva kruhy mohly cvočkem k sobě připevnit. Větší kolo štěstí (specifické znaky) se rozdělí na dvanáct stejně velkých částí, menší kolo štěstí (podstatná jména) se rozdělí na dvacet stejných částí. Specifické znaky zapsané v SignWritingu a podstatná jména zapsaná v českém jazyce umístěné do stejných tabulek se vytisknou, tabulky vystříhnou a nalepí do připravených částí na kolech štěstí. Na každé kolo štěstí se sekundovým lepidlem přilepí střílka a obě kola se nakonec ozdobí barevnými nálepkami květin.

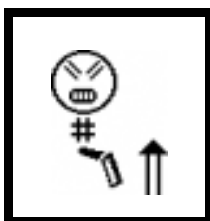
Stručný popis aktivity s pomůckou: Dítě si zatočením na prvním kole štěstí vybere jeden specifický znak a zatočením na druhém kole štěstí jedno podstatné jméno. Úkolem dítěte je vytvořit větu, ve které správně použije jak specifický znak, tak i podstatné jméno.

Inspirace: Vlastní nápad.

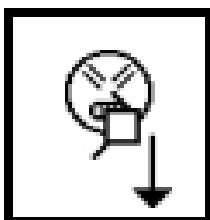
3. vyjádření stavu, který zůstal stejný, nezměněný, původně tak, jak byl znám, viděn předtím, stereotypní činnost

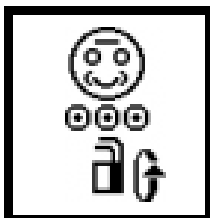
4. sebezapření, zabojovat, vydat velké úsilí, dosáhnout něčeho za každou cenu, něco provést velmi opatrně, aby se nic nepokazilo, nezvrtlo

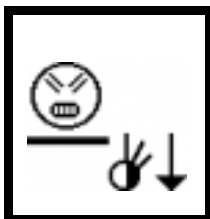
5. vyjádření vlastnosti záporného významu, nelichotivé, hanlivé označení osob, které nějak zneužívají lidi nebo jim ubližují, být nesympatický, přehnaně přísný, špatný, zlý

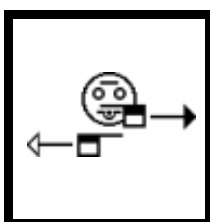
6. skrytý, nenápadný posměch, výsměch, komentář k něčemu, co se nám zdá směšné, nevhodné, nepatřičné a vybočuje z všednosti, úsměvná reakce na popletenost

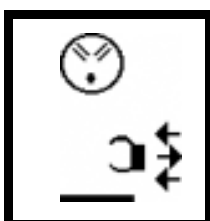
7. okamžitě něco uskutečnit, provést, změnit, něco se podle očekávání určitě stane, může stát

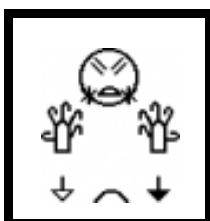
8. prošvihnout, nedobrovolně, nechtěně přijít o něco, mít smůlu

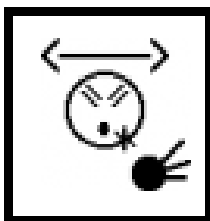
9. něco nebo někoho strašně moc chtít, toužit po někom, něčem

10. Ipět na něčem, někom, nenechat si něco, někoho vzít ani za nic

11. nebýt něčeho schopen z důvodu fyzických omezení nebo psychických zábran

12. vyjádření pravidelného opakování nějaké činnosti, v souvislosti s místem a časem

Pomůcka č. 34: Člověče nezlob se

Určeno pro rozvoj: SignWritingu, specifických znaků, (získávání slovní zásoby ZJ, gramatika ZJ).

Věková skupina: 9 - 99 let. Určeno pro neslyšící i slyšící (např. studenty ZJ).

Způsob práce: Skupinová hra (2-4 hráči)

Popis pomůcky: Herní plán s barevnými políčky, 4 figurky pro každého hráče, hrací kostka), 4 sady kartiček, specifické znaky ZJ (zapsané v SignWritingu), podstatná jména (zapsané v SignWritingu), přídavná jména (zapsané v SignWritingu), slovesa (zapsané v SignWritingu).

Materiál: Papír, fixy, tiskárna, laminovačka.

Výroba pomůcky: Výroba herního plánu (nákres na papír), výroba kartiček (vytváření jednotlivých znaků na signbank.org), tisk, stříhání a laminace.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Pravidla jsou stejná jako u klasického „člověče nezlob se“, cílem je tedy umístit všechny své figurky do domečku. Hráč hází kostkou a posune se o tolik polí, které mu určí kostka. Podle barvy políčka, na kterém stojí, si vybere příslušnou kartičku stejné barvy a k tomu jednu kartičku specifického znaku (pokud stojí na bílém poli, hráč si nebere žádnou kartičku a na tahu je další hráč)

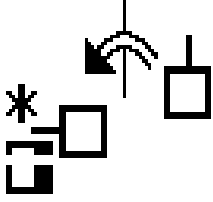
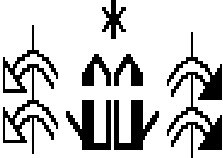
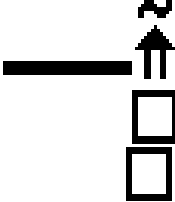

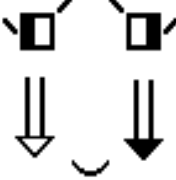

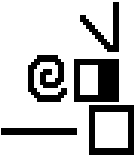

Pokud hráč stoupne na barevné pole, je jeho úkolem sestavit ze znaků zobrazených na obou kartičkách větu (např. specifického znaku a podstatného jména).

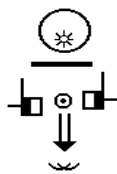

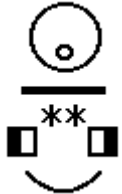
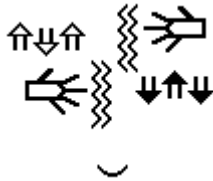

Pokud se hráči větu sestavit nepodaří, nebo nebude specifický znak odpovídat jeho významu, neznamena to, že hráč se vrací na začátek, ale dále se ve hře pokračuje.

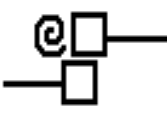
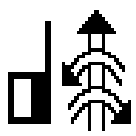

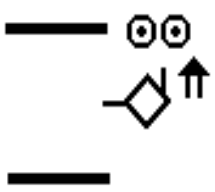
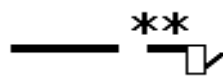

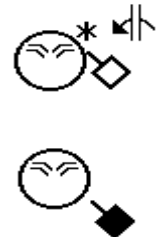

Inspirace: Klasické dětské hry

Autor: Maršálková Jindra (email: 174416 @mail.muni.cz)

Znaky zapsané v SignWritingu – i s glosami:

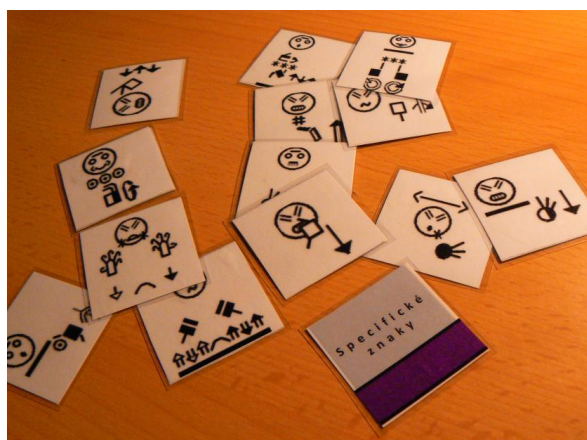
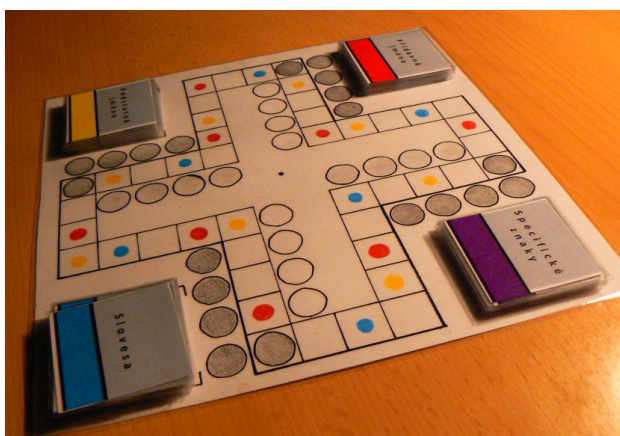
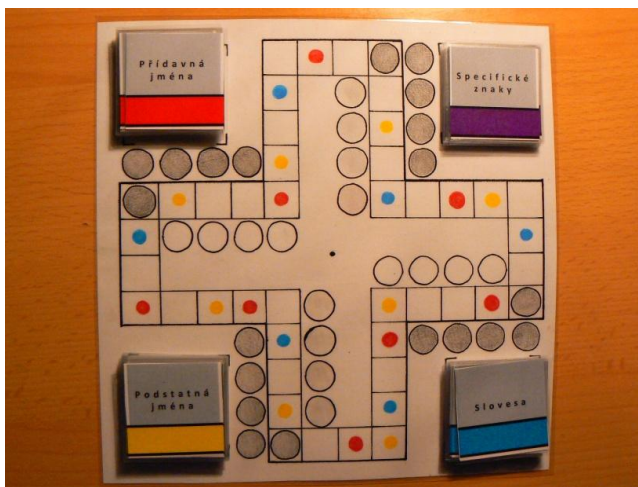
<p>DŮM *</p> 	<p>PIVO</p> 	<p>KNIHA</p> 	<p>DEŠTNÍK</p>
<p>POČÍTAČ</p> 	<p>LEV</p> 	<p>MASO</p> 	<p>ŠKOLA</p>
<p>DOKTOR</p> 	<p>KOLO</p> 	<p>ČLOVĚK</p> 	<p>LES</p>
<p>MĚSTO</p> 	<p>PTÁK</p> 	<p>VLAK</p> 	<p>PONDĚLÍ</p>
<p>PRAHA</p> 	<p>ČTVRTEK</p> 	<p>ČOKOLÁDA</p> 	<p>POLICIE</p>

<p>POMOCI</p> 	<p>POTŘEBOVAT</p> 	<p>ZNÁT</p> 	<p>HLEDAT</p>
<p>LÍBIT SE</p> 	<p>ROZUMĚT</p> 	<p>CESTOVAT</p> 	<p>MLUVIT</p>
<p>PÍT</p> 	<p>JÍT</p> 	<p>ČÍST</p> 	<p>BÁT SE</p>
<p>POČÍTAT</p> 	<p>STĚHOVAT</p> 	<p>VAŘIT</p> 	<p>JÍST</p>
<p>SPÁT</p> 	<p>HRÁT SI</p> 	<p>POSLOUCHAT</p> 	<p>ZRUŠIT</p>

<p>ŽLUTÝ</p> 	<p>HNĚDÝ</p> 	<p>VYSOKÝ</p> 	<p>HUBENÝ</p>
<p>VESELÝ</p> 	<p>SMUTNÝ</p> 	<p>PRACOVITÝ</p> 	<p>SUCHÝ/TVRDÝ</p>
<p>MLADÝ</p> 	<p>STARÝ</p> 	<p>SVĚTLÝ</p> 	<p>ZVLÁŠTNÍ</p>
<p>ČESKÝ</p> 	<p>DRUHÝ</p> 	<p>HODNÝ</p> 	<p>ZLOBIVÝ</p>
<p>ZDRAVÝ</p> 	<p>NEMOCNÝ</p> 	<p>RYCHLÝ</p> 	<p>POMALÝ</p>

SPECIFICKÉ ZNAKY

Fotografie pomůcky:

11 TEMATICKÝ OKRUH ZVÍŘATA

Pomůcka č. 35: Učíme se poznávat zvířátka

Určeno pro rozvoj: Slovní zásoby z oblasti zvířátek, SignWritingu, naučit se správně seřadit zvířátka kam patří, kde žijí, metoda globálního čtení, učení hrou – vybarvit si zvířátka (omalovánky).

Způsob práce: Individuální, párová či skupinová

Popis pomůcky: 40 zvířátek, 40 zápisů v Signwritingu, 40 slov a několik základních otázek např.: KDO?, KAM PATŘÍ?, KDE ŽIJE?, CO DĚLÁ? Rozdělila jsem zvířátka do 6 různých témat – zvířátka v lese, domácí zvířátka, zvířátka v ZOO, zvířátka na farmě, zvířátka v moři a zvířátka ze severního pólu.

Materiál: Papír, obrázky.

Výroba pomůcky: Našla jsem si různé obrázky zvířat, na kartičky napsala jejich názvy a otázky, například Co dělá? Kde žije? Poté jsem si našla zápis v SignWritingu a ten jsem také napsala na kartičky.

Stručný popis aktivity s pomůckou: S kartičkami lze pracovat několika způsoby:

TÉMA+OBRÁZKY ZVÍŘÁTEK+SW+SLOVO

TÉMA+SW

TÉMA+OBRÁZKY

TÉMA+SLOVA

OBRÁZEK+SW

SW+OBRÁZEK

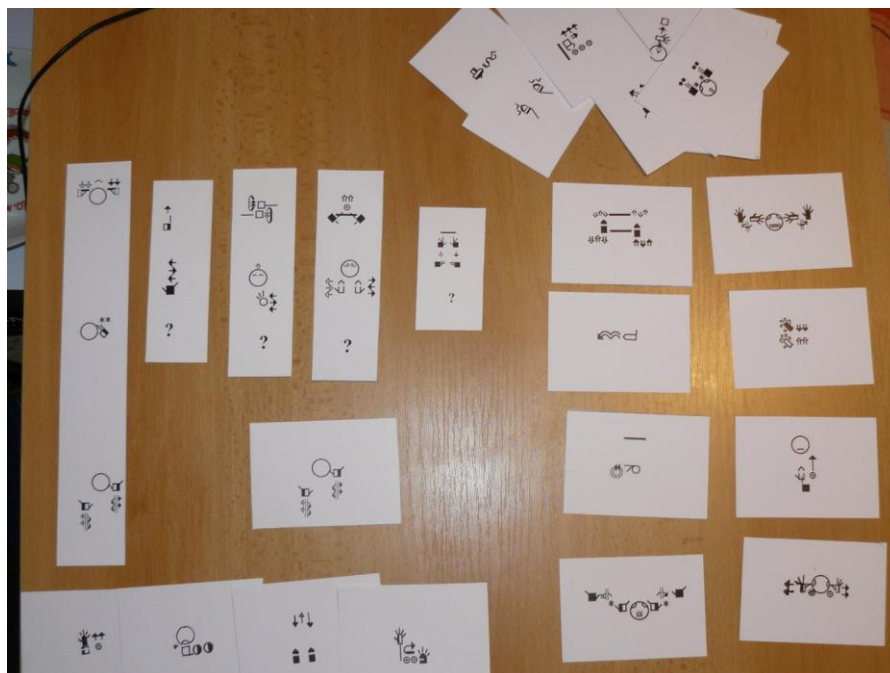
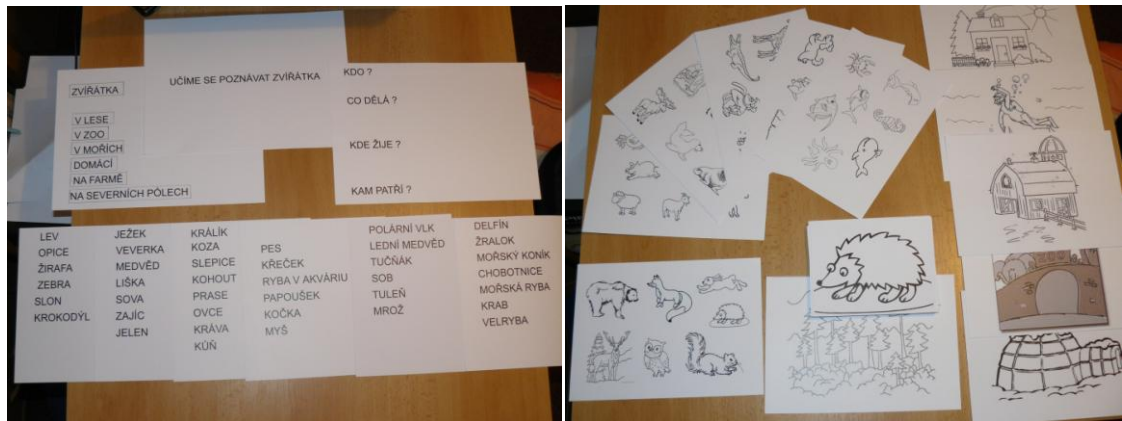
SW+SLOVO

SLOVO+SW

Ptát se: KDO?, CO DĚLÁ?, KAM PATŘÍ?, KDE ŽIJE?

Inspirace: Nechala jsem se inspirovat svojí dcerou, která má velmi ráda obrázkové knížky, prohlíží si je a rozšiřujeme tím její slovní zásobu.

Autor: Bc. Petra Hartingerová, 119812@mail.muni.cz

Pomůcka č. 36: Přiřazování domácích zvířat

Určeno pro rozvoj: Určeno pro naučení znaků několika slov v SignWritingu (rozšíření znakové zásoby), aby bylo dítě schopné znak s porozuměním přečíst, a zároveň je nacvičováno i globální čtení.

Věková skupina: předškolní a mladší školní věk (zhruba 1. až 2. třída)

Způsob práce: individuální

Popis pomůcky: Jedná se o pomůcku o dvou částech, jedna část je podkladová podložka se suchým samolepícím zipem a druhá část jsou kartičky s obrázky domácích zvířat, kartičky s napsanými názvy zvířat a kartičky se symboly v SignWritingu.

Materiál: papíry, laminovací folie a samolepící suchý zip

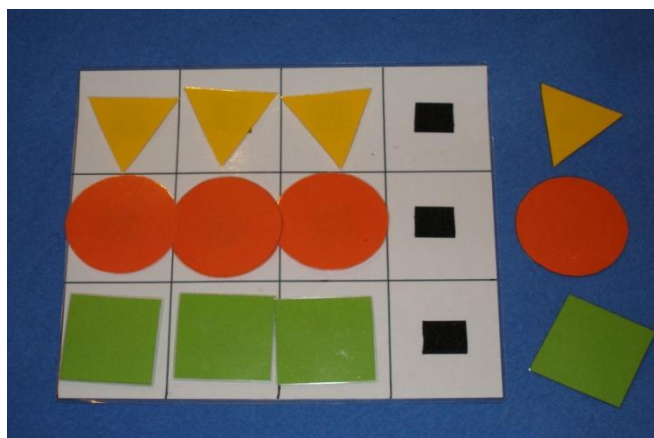
Výroba pomůcky: Nejprve si vyrobíme podklad tak, že si na bílý papír velikosti A4 narýsujeme síť 15-ti políček, papír zalaminujeme a na každé políčko nalepíme kousek jedné strany samolepícího suchého zipu. Druhá část je výroba kartiček. Najdeme si obrázky domácích zvířat, která zmenšíme na velikost políčka na podkladu, nadepíšeme si názvy těchto zvířat a vytvoříme znaky těchto zvířat v SignWritingu (vše opět o velikosti vždy jednoho políčka). Vše zalaminujeme a rozstříháme na kartičky. Na spodní stranu každé kartičky nalepíme druhou část samolepícího suchého zipu.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Dítě dostane podložku bez obrázků (obrázky odlepíme a rozprostřeme je do okolí podložky) a má za úkol vyhledat vždy správnou trojici (obrázek – slovo napsané – znak v SignWritingu) a nalepit je do jedné řady na podložku.

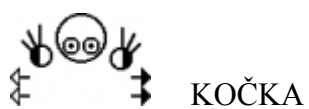
Inspirace: Vycházela jsem z principu pomůcek pro nácvik globálního čtení, které jsem upravila pro potřebu nácviku znaků v SignWritingu.

Autor: Pavlína Gorelová, PavlinaGorelova@seznam.cz

Fotografie pomůcky:

Znaky zapsané v SignWritingu – i s glosami:

KOČKA

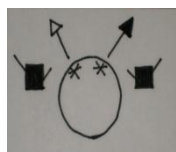
KŮŇ

PES

PRASE

KRÁVA

Pomůcka č. 37: Zvířátkové člověče nezlob se

Určeno pro rozvoj: Zrakové percepcce, paměti, znakové zásoby, jemné motoriky.

Věková skupina: 5-10 let

Způsob práce: skupinová, kolektivní

Popis pomůcky: Papírová kostka, na níž jsou obrázky domácích zvířat (kočka, kráva, ovce, kohout, kůň, prase), papírová podložka, na které je nakreslená „cestička“ od startu po cíl. Cestička je rozdělená na políčka. V každém políčku je zakreslené zvíře pomocí SignWritingu.

Materiál: tvrdé papíry, pastelky, nůžky, lepidlo

Výroba pomůcky: na tvrdý papír si nakreslím domácí zvířata (kočka, kráva, ovce, prase, kůň, kohout). Tyto obrázky slepím do kostky. Na druhý tvrdý papír nakreslím cestičku (start-cíl). Cestičku rozdělím na jednotlivá políčka. Do každého políčka zakreslím znaky zvířat pomocí SignWritingu.

Stručný popis aktivity s pomůckou: Dítě bude házet papírovou kostkou. Podle toho, jaké zvířátku mu padne na kostce, posune se figurkou na dané políčko, kde bude znak zvířátka zakreslen. Vyhrává ten, kdo se nejdřív dostane figurkou od startu až cíli (ten, který nejdříve projde přes celé herní pole).

Inspirace: inspirace hrou Člověče nezlob se

Autor: Karolína Surovcová, karolina.surovcova@gmail.com

Fotografie pomůcky:

Pomůcka č. 38: Domino

Určeno pro rozvoj: Procvičování zápisu znaků zvířat ve znakovém jazyce (SignWriting), pojmenování zvířat, jemné motoriky, rozvoj představivosti, zrakové percepce.

Věková skupina: děti předškolního věku, děti mladšího školního věku

Způsob práce: párová

Popis pomůcky: Kartičky s párem obrázků (kombinace obrázků a znaků zapsaných v SignWritingu); vypadá jako domino.

Materiál: tvrdý bílý papír, papírový karton, lepidlo, pastelky, centropen, nůžky

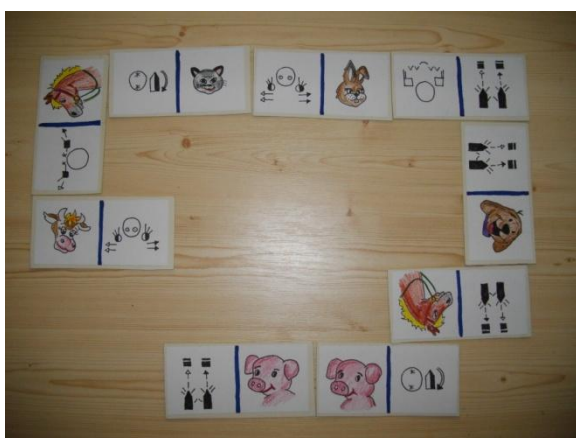
Výroba pomůcky: Nastříháme si karton na stejné obdélníky o rozměrech zhruba 10x5 cm. Nastříháme i tvrdý papír na obdélníky, ale velikost bude jen o trochu menší než u obdélníků z kartonu. Na menší obdélníky nakreslíme obrázky zvířat a znaky zvířat v signwritingu. Při výrobě domina musíme myslet na to, abychom od každého obrázku či znaku zvířete měli všechny kombinace. V tomto případě jsem od každého zvířete nakreslila 3 obrázky a 4 znaky. Obrázky a znaky nalepíme na tvrdší kartonové obdélníky (kvůli delší životnosti pomůcky).

Stručný popis aktivity s pomůckou: Pomůcka je založena na principu domina. Děti mají před sebou karty, na kterých mohou být dva obrázky, dva znaky nebo spíše kombinace obou zmíněných. K sobě přiřkládají stejná zvířata (ať už nakreslená jako obrázek nebo zapsaná pomocí signwritingu). Mohou tedy k sobě přiřkládat dva obrázky, dva znaky nebo obrázek a znak. Nemusí se hrát ve dvojicích, stačí jen karty k sobě přiřkládat. Samozřejmě, že hra ve dvojicích jako klasické domino je zajímavější.

Inspirace: desková hra domino

Autor: Helena Pšejová, helca.psejova@seznam.cz

Fotografie pomůcky:

Znaky zapsané v SignWritingu i s glosami:

